

Na osnovu člana 53. stav alineja 8. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 99/06), Zakonodavni odbor Narodne skupštine Republike Srpske na sjednici od 28 marta 2007. godine, utvrdio je prečišćeni tekst Zakona o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 53/02 i 109/05), u kojem je označen dan stupanja na snagu navedenog zakona.

Broj: 02/3-446-1/07
Datum, 28. mart 2007. godine

PREDSJEDNIK
ZAKONODAVNOG ODBORA

Dr Željko Mirjanić

ZAKON O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE (PREČIŠĆENI TEKST)

I. OPŠTE ODREDBE

Ciljevi zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se:

- očuvanje, zaštita, obnova i poboljšanje ekološkog kvaliteta i kapaciteta životne sredine, kao i kvalitet života;
- mjere i uslovi za upravljanje, očuvanje, i racionalno korištenje prirodnih resursa;
- okvir pravnih mjera i institucija za očuvanje, zaštitu i poboljšanje zaštite životne sredine;
- finansiranje aktivnosti vezanih za životnu sredinu;
- poslovi i zadaci organa uprave predviđeni zakonom i podzakonskim aktima, te obaveze organa javne uprave.

Ovaj zakon promoviše:

- smanjeno korištenje, sprečavanje opterećivanja i zagađivanja životne sredine, sprečavanje narušavanja, kao i poboljšanje i obnovu oštećene životne sredine;
- zaštitu ljudskog zdravlja i poboljšanje uslova životne sredine za kvalitet života;
- očuvanje i zaštitu prirodnih resursa, racionalno korištenje resursa i takav način privrede kojim se osigurava obnova resursa;
- usklađenost drugih interesa Republike sa zahtjevima za zaštitu životne sredine;
- međunarodnu saradnju u zaštiti životne sredine;
- inicijative od strane javnosti i učešće javnosti u djelatnostima koje imaju za cilj zaštitu životne sredine;
- koordinaciju privrede i integrisanje socijalnog i ekonomskog razvoja u skladu sa zahtjevima zaštite životne sredine;
- uspostavljanje i razvoj institucija za zaštitu životne sredine.

Primjena zakona

Član 2.

Odredbe ovog zakona se primjenjuju na pravna i fizička lica koja imaju prava i obaveze u odnosu na životnu sredinu i koja obavljaju poslove utvrđene ovim zakonom.

Odredbe ovog zakona će se primjenjivati i na sve elemente životne sredine (vazduh, vodu, zemljište, floru i faunu, pejzaž, izgrađenu životnu sredinu).

Odredbe ovog zakona se primjenjuju i na sve vidove djelatnosti koje imaju za svrhu korištenje i opterećivanje prirodnih resursa, odnosno djeluju na životnu sredinu tako da predstavljaju opasnost od zagađivanja životne sredine, zagađuju životnu sredinu, ili imaju izvjestan uticaj na životnu sredinu (poput buke, vibracija, radijacije – izuzimajući nuklearnu radijaciju, otpad, itd.).

Član 3.

Svako lice ima pravo na zdravu i ekološki prihvatljivu životnu sredinu.

Svako lice ima pravo na život u životnoj sredini koja je podobna za zdravlje i blagostanje, stoga je lična i kolektivna obaveza da se zaštiti i poboljša životna sredina za dobrobit sadašnjih i budućih generacija.

II - DEFINICIJE

Član 4.

U ovom zakonu upotrebljeni su pojmovi sa sljedećim značenjem:

- “biota” -skup svih bioloških (živih) organizama u biotičkoj sredini. Biotička sredina je sistem u kome pored fizičkih i hemijskih zakonitosti vladaju i specifične biološke zakonitosti;
- “granične vrijednosti emisije” - propisom određena maksimalna vrijednost emisije, označena kao masa izražena u obliku specifičnih parametara, koncentracija i nivo emisije, koja ne smije biti prekoračena tokom jednog ili više vremenskih perioda;
- “dozvola” - je pismena odluka kojom se odobrava gradnja i rad nekog postrojenja;
- “emisija” - direktno ili indirektno ispuštanje supstanci, vibracija zračenja, toplote, mirisa ili buke koje proizvodi jedan ili više izvora u postrojenju i ispušta u vazduh, vodu ili tlo;
- “životna sredina” - podrazumijeva komponente životne sredine, određene sisteme, procese, i strukturu životne sredine;
- “zainteresovana strana ili organ” -fizičko lice sa prebivalištem ili pravno lice sa sjedištem ili vlasnik, odnosno posjednik nekretnine sa sjedištem u području uticaja ili području koje će vjerovatno biti pod uticajem, odnosno organ uprave ili drugi republički organ ili organ jedinice lokalne samouprave koji može biti zainteresovan za planirani projekat, odnosno procjenu njegovog uticaja

na životnu sredinu, s obzirom na svoje specifične nadležnosti i odgovornosti, koje se odnose na zaštitu životne sredine;

- "zainteresovana javnost" - označava javnost koja je pod uticajem ili će vjerovatno biti pod uticajem, ili koja ima interes u odlučivanju vezanom za zaštitu životne sredine bilo zbog lokacije projekta ili zbog prirode datog slučaja; nevladine organizacije koje promovišu zaštitu životne sredine i ispunjavaju uslove propisane u članu 4. alineja šesnaest;

- "zagađivanje" - podrazumijeva direktno ili indirektno uvođenje, kao rezultat ljudske aktivnosti, supstanci, vibracija, toplote, mirisa, ili buke u vazduh, vodu, ili zemljište, koje mogu biti štetne po zdravlje čovjeka ili imovinu, ili kvalitet života u životnoj sredini;

- "zaštita životne sredine" - podrazumijeva sve odgovarajuće djelatnosti i mjere koje imaju za cilj prevenciju od opasnosti, štete ili zagađivanja životne sredine, smanjenje ili otklanjanje štete koja je nastala, i povrat na stanje prije izazvane štete;

- "značajna promjena" - promjena u radu postrojenja koja može imati značajan negativan uticaj na ljude i životnu sredinu. Značajnom promjenom se smatra bilo koja promjena ili proširenje postrojenja koje odgovara kriterijumima propisanim podzakonskim aktima;

- "informacije o životnoj sredini" - bilo koja informacija u pisanoj, vizuelnoj, audio, elektronskoj ili bilo kojoj drugoj materijalnoj formi o stanju životne sredine, odnosno o komponentama životne sredine, a to su obavještenja o:

1. stanju elemenata životne sredine, kao što su vazduh i atmosfera, voda, tlo, zemljište, prostor i prirodna područja, biološki diverzitet i njegove komponente, uključujući genetski modifikovane organizme i međudjelovanje ovih elemenata;
2. faktorima, kao što su supstance, energija, buka i radijacija, djelatnosti i administrativne mjere, sporazume o zaštiti životne sredine, politike, zakonodavstvo, planove i programe, koji utiču ili postoji vjerovatnoća da će uticati na elemente životne sredine u okviru datog u alineji 1, i analizu troškova i korisnih efekata i druge ekonomske analize i pretpostavke koje se koriste u odlučivanju vezanom za zaštitu životne sredine;
3. stanju ljudskog zdravlja i sigurnosti, životnim uslovima, kulturnim dobrima i građevinama, u tolikoj mjeri u kojoj su ili bi mogli biti pod uticajem stanja elemenata životne sredine ili preko ovih elemenata pod uticajem faktora, djelatnosti ili mjera gore navedenih u alineji 2.

- „javnost“ – fizička, pravna lica i njihova udruženja, organizacije ili grupacije;

- „komponente životne sredine“ - zemljište, vazduh, voda, biosfera, kao i izgrađena (vještačka) životna sredina koja je nastala kao rezultat djelatnosti ljudskog faktora koji je uz to i sastavni dio životne sredine;

- „korišćenje životne sredine“ - znači djelatnost koja izaziva promjene u životnoj sredini, na način da se koristi životnom sredinom u cjelini, ili nekom njenom komponentom, kao prirodnim resursom ili ispuštajući supstance, odnosno energiju, u životnu sredinu ili komponentu životne sredine, a u okviru propisa koji uređuju oblast zaštite životne sredine;

- „najbolje raspoložive tehnologije“ - najefektniji i najnapredniji stepen razvoja djelatnosti i njihovog načina rada koji ukazuje na praktičnu pogodnost primjena određenih tehnologija (za obezbjeđenje graničnih vrijednosti emisija) u cilju sprečavanja i tamo gdje to nije izvodljivo, smanjenja emisija u životnu sredinu u cjelini;

- „nevladine organizacije koje promovišu zaštitu životne sredine“ - organizacije koje su na listi resornog ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine. Nevladine organizacije koje se bave zaštitom životne sredine i koje su se svojim statutima opredjelile da promovišu zaštitu životne

sredine, a najmanje dvije godine su aktivne u oblasti zaštite životne sredine, stiču pravo da se nađu na ovoj listi;

- „nesreća većih razmjera/akcident“ - pojava emisije većih razmjera, požara ili eksplozije usljed nekontrolisanih promjena nastalih tokom rada postrojenja koje predstavljaju ozbiljnu opasnost po zdravlje ljudi ili životnu sredinu, neposrednu ili odloženu, unutar ili izvan postrojenja, a koja uključuje jednu ili više opasnih supstanci;

- „odgovorno lice“ - fizičko ili pravno lice koje rukovodi radom ili kontroliše postrojenje, odnosno u onim slučajevima za koje je utvrđeno zakonom, lice na koje je preneseno ovlaštenje odlučivanja o tehničkom funkcionisanju postrojenja;

- „opasnost“ - unutrašnje svojstvo opasnih supstanci ili fizička situacija koja može izazvati štetu po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu;

- „opasna supstanca“ - podrazumijeva supstancu, mješavinu supstanci ili preparat koji odgovaraju kriterijumima koji su propisani podzakonskim aktom, koja je prisutna kao sirovina, proizvod, nusproizvod, talog ili međuproizvod, uključujući i one supstance za koje je osnovano očekivati da bi mogle nastati u slučaju nesreće;

- „opterećivanje životne sredine“ - emisija supstanci ili energije u životnu sredinu;

- „projekat“ - projektovanje i izvođenje građevinskih i drugih radova, uključujući izgradnju postrojenja i drugih sistema, i druge aktivnosti i djelatnosti u prostoru i intervencije u prirodnom okruženju i pejzažu;

- „promjena u radu“ - promjena u prirodi ili funkcionisanju ili proširenje postrojenja koje bi moglo imati posljedice po životnu sredinu;

- „procjena uticaja na životnu sredinu“ - utvrđivanje, opisivanje i procjena (u konkretnom slučaju), na jedan odgovarajući način, direktnih i indirektnih uticaja nekog projekta na sljedeće elemente i faktore:

- ljude, floru i faunu,

- zemljište, vodu, vazduh, klimu i pejzaž,

- materijalna dobra i kulturno nasljeđe,

- međudjelovanje faktora navedenih u pod tačkama jedan, dva i tri;

- „područje uticaja“ - područje ili dio prostora gdje je izazvan izvjestan stepen uticaja na životnu sredinu koji je definisan zakonskim propisima, ili koji može nastati kao rezultat korišćenja životne sredine;

- „postrojenje“ - podrazumijeva jedan ili više pogona, jednu ili više tehničkih jedinica na jednom mjestu u kojima se vrše djelatnosti koje mogu imati negativne uticaje na životnu sredinu ili gdje su prisutne opasne supstance. Pod postrojenjem se podrazumijeva i vršenje djelatnosti koja je neposredno tehnički povezana sa vršenjem djelatnosti na mjestu postrojenja i koja može imati uticaj na nivo emisija, odnosno zagađivanja;

- „prirodni resurs“ - komponenta prirodne životne sredine, odnosno sastavni dio prirodne životne sredine koji se može koristiti da bi se zadovoljile potrebe društva, izuzimajući vještačku životnu sredinu;

- „rizik“ - mogućnost pojave određenog učinka unutar određenog razdoblja ili u određenim okolnostima;

- „standard kvaliteta životne sredine“ - propisani zahtjevi koji se moraju ispuniti u određenom vremenskom periodu u određenoj sredini ili određenom dijelu, kao što je propisano ovim zakonom ili drugim zakonima, npr. koje se odnose na kvalitet vazduha ili vode;

- „skladištenje“ - prisustvo neke količine opasnih supstanci radi skladištenja, odlaganja radi čuvanja na sigurnom mjestu ili držanja na lageru;

- „uticaj na životnu sredinu“ - promjene u životnoj sredini nastale korišćenjem i opterećivanjem životne sredine;
- „nosilac projekta“ - fizičko ili pravno lice, uključujući republičke i druge ovlašćene institucije, na čiji se zahtjev pokreće postupak prethodne procjene uticaja na životnu sredinu ili postupak za izdavanje ekološke saglasnosti;
- „supstanca“ - je svaki hemijski element i njegova jedinjenja.

III -NAČELA ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Načelo održivog razvoja

Član 5.

Održivost životne sredine podrazumijeva očuvanje prirodnog blaga. Potrebno je voditi računa da stepen potrošnje obnovljivih materijala, vodenih i energetske resursa, ne prevazilazi okvire u kojima prirodni sistemi mogu to nadomjestiti, te da stepen potrošnje ne obnovljivih resursa ne prevazilazi okvir prema kojem se održivi obnovljivi resursi zamjenjuju.

Održivost životne sredine takođe podrazumijeva da stepen zagađujućih materija koje se emituju ne prevazilazi mogućnosti vazduha, vode, zemljišta da ih apsorbuje i preradi.

Održivost životne sredine podrazumijeva stalno očuvanje biološke raznolikosti, ljudskog zdravlja, te kvaliteta vazduha, vode i zemljišta prema standardima koji su uvijek dovoljni za život i blagostanje ljudi, kao i flore i faune.

Načelo predostrožnosti i prevencije

Član 6.

Kada prijete opasnost od stvarne i nepopravljive štete po životnu sredinu, nedostatak potpune naučne ispitivosti ne može se koristiti kao razlog za odgađanje preduzimanja nužnih mjera da bi se spriječila dalja šteta po životnu sredinu.

Korišćenje prirodnih resursa životne sredine se organizuje i obavlja na takav način da:

- rezultira najnižim mogućim stepenom opterećenja i korišćenja životne sredine,
- sprečava zagađivanje životne sredine,
- sprečava štetu po životnu sredinu.

Pri korišćenju prirodnih resursa životne sredine mora se poštovati načelo predostrožnosti, tj. pažljivo upravljati i ekonomično koristiti komponente životne sredine; osim toga, i proizvodnja otpada mora se svesti na najmanju moguću mjeru, uz primjenu reciklaže nastalog otpada, odnosno ponovnog korišćenja prirodnih i vještačkih materijala.

U cilju prevencije, primjenjuju se najbolje raspoložive tehnologije prilikom korišćenja prirodnih resursa životne sredine.

Korisnik životne sredine koji izaziva opasnost po životnu sredinu, ili uzrokuje štetu po životnu sredinu, dužan je odmah obustaviti radnju koja predstavlja opasnost ili uzrokuje štetu.

Ukoliko je šteta nastala kao rezultat djelatnosti korisnika životne sredine, onda je korisnik dužan da otkloni i popravi štetu koja je nastala u životnoj sredini.

Načelo zamjene

Član 7.

Svaku djelatnost koja bi mogla imati štetne posljedice po životnu sredinu potrebno je zamijeniti drugom djelatnošću koja predstavlja znatno manji rizik od opasnosti, čak i u slučaju da su troškovi takve djelatnosti veći od vrijednosti koje treba zaštititi.

Zagađivanje životne sredine treba ograničiti na izvoru, na način propisan prethodnim stavom.

Načelo integracije

Član 8.

Visok nivo zaštite životne sredine i poboljšanje kvaliteta životne sredine su zahtjevi koji moraju biti sastavni dio svih politika koje imaju za cilj unapređenje životne sredine, a koji se osiguravaju u skladu sa načelom održivog razvoja.

Svrha načela integracije je da se spriječi ili svede na najmanju moguću mjeru rizik od štete po životnu sredinu u cjelini. Ovaj pristup podrazumijeva životnu sredinu kao integralnu cjelinu na taj način što uzima u obzir učinak supstanci ili djelatnosti na sve komponente životne sredine (vazduh, vodu, zemljište), i žive organizme (uključujući ljude) u okviru tih komponenti, baštinu kulturnih i estetskih vrijednosti. Važni aspekti integralnog pristupa obuhvataju:

- uzimanje u obzir cijelog životnog ciklusa supstanci i proizvoda;
- predviđanje posljedica u svim komponentama životne sredine kao rezultata djelovanja supstanci i djelatnosti (postojećih i novih), uzimajući u obzir i sve komponente životne sredine, te načine izlaganja i djelovanja kroz životnu sredinu;
- svođenje proizvodnje, količine i štetnosti otpada na najmanju moguću mjeru;
- primjenjivanje opštih metoda, kao što je procjena rizika, za procjenjivanje i poređenje problema u životnoj sredini i
- primjenu svih mogućih mjera u odnosu na posljedice, poput kvalitativnih ciljeva zaštite životne sredine, i mjera koje su usmjerene na izvore, kada su u pitanju emisije.

Načelo saradnje i podjele odgovornosti

Član 9.

Cilj održivog razvoja može se postići samo kroz usaglašeno zajedničko djelovanje relevantnih učesnika koji su dužni da kroz zajednički rad sa organima Republike, organima uprave jedinica lokalne samouprave, fizičkim i pravnim licima i drugim institucijama, ostvaruju saradnju u cilju zaštite životne sredine na osnovu podjele odgovornosti. Pravo na saradnju i obaveza saradnje odnosi se na sve faze postizanja određenih ciljeva zaštite životne sredine.

Sprovođenje interesa vezanih za životnu sredinu podstiče se međuentitetskom saradnjom, bilateralnim ili multilateralnim međunarodnim sporazumima o zaštiti životne sredine i drugim sporazumima o saradnji, kao i pružanjem informacija i podrške u vezi sa zaštitom životne sredine, a posebno u odnosima sa susjednim zemljama.

Učešće javnosti i pristup informacijama

Član 10.

Svaki građanin i organizacija moraju imati odgovarajući pristup informacijama koje se odnose na životnu sredinu, a kojim raspolažu organi uprave, uključujući i informacije o opasnim materijama i djelatnostima u njihovim zajednicama, kao i mogućnost učešća u procesu donošenja odluka.

Organi koji donose propise i nadležni organi koji se bave pitanjima zaštite životne sredine su dužni podsticati razvoj svijesti javnosti, kao i podsticati učešće javnosti u postupku donošenja propisa i odlučivanju, omogućavajući dostupnost informacija široj javnosti.

Mora se obezbjediti učešće javnosti u upravnom postupku.

Načelo “zagađivač plaća”

Član 11.

Zagađivač plaća troškove kontrole i prevencije od zagađenja, bez obzira da li su troškovi rezultat nametanja obaveze zbog emisija zagađenja, ili odgovarajući ekonomski mehanizmi, ili obaveza proizašla iz propisa o smanjivanju zagađenosti životne sredine.

Korisnik životne sredine je odgovoran za sve djelatnosti koje imaju uticaja na životnu sredinu.

IV - ZAŠTITA KOMPONENTI ŽIVOTNE SREDINE

Integrirana zaštita komponenti životne sredine

Član 12.

Komponente životne sredine moraju biti zaštićene pojedinačno i u sklopu ostalih komponenti životne sredine, uzevši u obzir njihove međuzavisne odnose. U skladu s tim utvrđuje se i način opterećivanja i korišćenja komponenti životne sredine.

Zaštita komponenti životne sredine podrazumijeva zaštitu kvaliteta, kvantiteta i njihovih zaliha, kao i očuvanje prirodnih procesa unutar komponenti i njihove prirodne ravnoteže.

Sveobuhvatnim pravilima uređuju se posebne oblasti zaštite i očuvanja komponenti životne sredine i zaštite od uticaja koji predstavljaju opasnost po životnu sredinu koji se donose u okviru posebnih zakonskih propisa.

Zaštita zemljišta

Član 13.

Zaštita zemljišta obuhvata površinu i ispodpovršinske slojeve zemljišta, formacije stijena i minerala, kao i njihove prirodne i prelazne oblike i procese.

Zaštita zemljišta obuhvata zaštitu produktiviteta, strukture, ravnoteže vode i vazduha, te biote zemljišta.

Na površini zemljišta ili ispod površine mogu se vršiti takve vrste djelatnosti i odlagati takve vrste materija koje ne zagađuju ili oštećuju kvantitet, kvalitet, materijalne procese zemljišta i komponente životne sredine.

U toku, kao i prije sprovođenja projekata (izgradnje, eksploatacija ruda, itd.), mora se osigurati adekvatno razdvajanje i zaštita površinskog zemljišta, kao i korišćenje tog zemljišta kao poljoprivrednog zemljišta.

Korisnik takvog područja će osigurati obnovu tog područja prema utvrđenom planu, odnosno razvoj, nakon završetka djelatnosti koje uključuju korišćenje zemljišta, a tamo gdje postoje uslovi za to i ponovni razvoj – čak i ranije u toku samog korišćenja prirodnih resursa životne sredine ukoliko se to zahtijeva zakonskim propisima ili odlukom nadležnog organa.

Zaštita voda

Član 14.

Zaštita voda obuhvata zaštitu izvorišta površinskih i podzemnih voda, zaliha, regulisanje kvaliteta i kvantiteta vode, zaštitu korita, obalnih područja kopnenih voda i akvafera.

Prirodan protok, struktura protoka, uslovi protoka, korito, obalna područja mogu se mijenjati samo uz obezbjeđivanje očuvanja prirodne ravnoteže vodenih ekosistema i njihovog funkcionisanja.

Uslovi za ekstrakciju i korišćenje vode se propisuju za svaku vrstu vodnih resursa u skladu sa uslovima tog područja prema utvrđenim standardima za korišćenje. Posebnim propisima utvrđuje se redosljed za ispunjavanje zahtjeva u vezi sa vodama.

Vode se mogu koristiti i opterećivati, a otpadne vode i kanalizacija mogu se ispuštati u vode – uz primjenu odgovarajućeg tretmana – na način koji ne predstavlja opasnost za prirodne procese ili za obnovu kvaliteta i kvantiteta vode.

Ekstrakcija i povrat otpadnih voda u vode, kao i prenos voda, vrši se na način koji ne utiče nepovoljno na rezerve, kvalitet i biotu voda iz kojih se vrši snabdijevanje ili u koje se vrši povrat, i koji ne predstavlja opasnost za njihovo samoprečišćavanje.

Planiranje zaštite voda, zaštita voda i vodnih ekosistema, organizacija zaštite voda, nadzor, učešće javnosti i finansiranje zaštite voda su propisani posebnim Zakonom o zaštiti voda.

Zaštita vazduha

Član 15.

Zaštita vazduha obuhvata zaštitu atmosfere u cijelosti, sa svim njenim procesima, te njene strukture i klimatskih obilježja.

Vazduh mora biti zaštićen od opterećenja bilo koje vrste vještačkih uticaja koja se vrše na vazduh ili na druge komponente životne sredine putem transmisija radiokativnih, tečnih, gasovitih ili čvrstih materija ukoliko postoji opasnost da će štetno uticati na kvalitet vazduha ili se štetno odraziti na ljudsko zdravlje.

Kada se planira uvođenje djelatnosti i uspostava postrojenja, kao i proizvodnja i korišćenje proizvoda, potrebno je preduzeti potrebne mjere kako bi stepen zagađujućih materija vazduha bio sveden na najmanju moguću mjeru.

Planiranje zaštite vazduha, izvori emisija, zaštita vazduha, nadzor, učešće javnosti i finansiranje zaštite vazduha propisani su posebnim Zakonom o zaštiti vazduha.

Zaštita biosfere

Član 16.

Zaštita biosfere obuhvata zaštitu živih organizama, njihovih zajednica i staništa - uzevši u obzir i zaštitu prirodnih procesa unutar njihovih staništa i prirodne ravnoteže, uz obezbjeđenje održivosti ekosistema.

Korišćenje biosfere može se vršiti na način koji ne narušava prirodne procese i uslove biodiverziteta, niti predstavlja opasnost za njegovu održivost.

Očuvanje izgrađene životne sredine

Član 17.

Prostornim planovima određuju se zone izgradnje na određenim lokacijama u određenom području zavisno od stepena opterećenja životne sredine i svrhe izgradnje unutar određenih dijelova na određenim lokacijama.

Obavljanje određenih djelatnosti u pojedinim zonama gdje postoji zaštitna udaljenost ili područje, može biti dozvoljena na način utvrđen posebnim zakonskim propisima u skladu sa prirodom opterećivanja životne sredine, ukoliko su ispoštovani određeni propisi o zaštiti životne sredine.

Zelene površine, kao i pojas zaštitnih zona unutar jedinica lokalne samouprave, uređuju se posebnim zakonskim propisima.

Opasne supstance i tehnologije

Član 18.

Zaštita od štetnih uticaja opasnih supstanci obuhvata upotrebu svih prirodnih i vještačkih supstanci koje se koriste, proizvode ili distribuiraju od strane korisnika životne sredine u toku sprovođenja djelatnosti, a koje su po svom kvantitetu ili kvalitetu, eksplozivne, zapaljive, radioaktivne, toksične, isuviše podložne koroziji, izazivaju infekcije, ekotoksične, mutagene, kancerogene, ili iritirajuće, ili koje mogu izazvati takav uticaj u kontaktu sa drugim supstancama.

Kada se upravlja opasnim supstancama ili u toku upotrebe – uključujući i eksploataciju, odnosno ekstrakciju, skladištenje, transport, proizvodnju, izradu i primjenu, ili kada se primjenjuju opasne tehnologije, moraju se preduzeti sve potrebne zaštitne i sigurnosne mjere kojima se rizik od opasnosti po životnu sredinu svodi na najniži stepen ili se sasvim eliminiše mogućnost takvih opasnosti, kako je to utvrđeno zakonskim propisima.

Kada se primjenjuju tehnologije koje mogu predstavljati opasnost od štete po životnu sredinu, mora se odrediti zaštitna oblast ili razdaljina shodno prirodi izvora opasnosti kako bi se umanjio rizik od opasnosti po životnu sredinu.

Otpad

Član 19.

Zaštita od štetnog uticaja otpada na životnu sredinu obuhvata tretiranje svih vrsta supstanci i proizvoda - uključujući ambalažu i materijal za pakovanje tih supstanci, odnosno sve vrste proizvoda koji se odlažu ili za koje se planira da će biti odloženi.

Imaoc otpada je dužan preduzeti adekvatne mjere za upravljanje otpadom i obezbjediti osnovne mjere u cilju sprečavanja stvaranja otpada, recikliranja i tretiranja otpada za ponovnu upotrebu, ekstrakciju sirovina i moguće energije, te neškodljivo odlaganje.

Planiranje upravljanja otpadom, dozvole za upravljanje otpadom, nadzor nad upravljanjem otpadom, djelatnosti i odgovornosti upravljanja otpadom, prekogranično kretanje otpada, naknade šteta propisani su posebnim Zakonom o upravljanju otpadom.

Buka i vibracije

Član 20.

Zaštita životne sredine od buke i vibracija obuhvata sve vrste zaštite od vještački proizvedenih emisija energije koje izazivaju štetne posljedice po zdravlje.

U okviru zaštite od buke, potrebno je primjenjivati tehničke i organizacione metode koje podstiču:

- smanjivanje stvaranja emisija buke ili vibracija, odnosno izvora koji stvaraju buku ili vibracije;
- smanjivanje opterećenja, odnosno sprečavanje povećavanja opterećenja bukom ili vibracijama;
- naknadna zaštita u onim sredinama koje su pod stalnim opterećenjem iznad utvrđenih standarda.

Radijacija

Član 21.

Zaštita od štetnih uticaja radijacije po životnu sredinu obuhvata zaštitu od vještački i prirodno proizvedene jonizacije i termalne radijacije.

V - INFORMISANJE I EDUKACIJA U OBLASTI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Sistem informisanja o životnoj sredini i prikupljanje informacija

Član 22.

Ministar za urbanizam, stambeno-komunalne djelatnosti, građevinarstvo i ekologiju (u daljem tekstu: ministar nadležan za zaštitu životne sredine) je obavezan podzakonskim aktom uspostaviti sistem informisanja o životnoj sredini i omogućiti sprovođenje monitoringa stanja životne sredine, kao i aktivnosti mjerenja, prikupljanja, obrade i evidentiranja podataka o korišćenju i opterećenju.

Sistem informisanja se uspostavlja i organizuje na osnovu teritorijalne gustine naseljenosti, na način:

- da je moguće utvrditi kvantitativne i kvalitativne promjene stanja životne sredine koje su nastale kao rezultat korišćenja, i porediti ih na međunarodnom nivou, na način da se procjenjuju zajedno sa socijalnim i ekonomskim podacima, kao i sa aspekta uticaja na zdravlje stanovništva;
- da uzroci uticaja na životnu sredinu mogu biti utvrđeni sa zadovoljavajućom tačnošću, uključujući i detaljne prikaze koji su potrebni za određivanje uzročno-posljedične veze u odnosu na štetu;

- da se što je moguće prije može predvidjeti opasnost po životnu sredinu;
- mogu preduzimati mjere predviđene propisima i druge mjere od strane nadležnih organa;
- da se koristi u svrhu planiranja.

Član 23.

Korisnici životne sredine su dužni da vrše mjerenje opterećenja i korišćenja životne sredine nastalo kao rezultat njihovih djelatnosti na način utvrđen ovim zakonom, odnosno da ih potvrde i evidentiraju u skladu sa propisanim tehničkim mogućnostima, te omoguće pristup podacima nadležnim organima.

Unos podataka o životnoj sredini u druge registre

Član 24.

Obim i vrsta stalne štete po životnu sredinu, utvrđeni odlukom nadležnog organa uprave ili suda upisuju se u katastar nekretnina, brišu se ukoliko organ nadležan za ocjenu zakonitosti donese povodom pravnog lijeka suprotnu odluku.

Ako je odlukom suda utvrđena odgovornost za učinjenu štetu, takva odluka se po službenoj dužnosti dostavlja organu nadležnom za zaštitu životne sredine i katastru nekretnina.

Na osnovu zahtjeva vlasnika nepokretnosti, odlukom organa uprave nadležnim za životnu sredinu ili odlukom suda se utvrđuje prestanak ili smanjenje stepena prirodne zagađenosti životne sredine. Odluka se po službenoj dužnosti dostavlja katastru nekretnina radi brisanja izvršenog upisa.

Istraživanje u oblasti zaštite životne sredine i tehnički razvoj

Član 25.

Izvršavanje obaveza koje se odnose na zaštitu životne sredine se unapređuje kroz razvoj nauke i tehnologije, organizaciju naučnog istraživanja i tehničkog razvoja, objavljivanje nalaza, kao i praktične primjene domaćih i međunarodnih istraživačkih radova.

Studija usmjerena na istraživanje stanja životne sredine i razvoja zaštite životne sredine predmet je prioritetne podrške. Ministar nadležan za životnu sredinu je dužan, da u saradnji sa ministrom nadležnim za naučna istraživanja, koordinira podršku i procjenu takvih istraživanja, kako bi se na taj način pružila podrška ciljevima za istraživanje stanja životne sredine.

Edukacija, obuka i kultura u sferi zaštite životne sredine

Član 26.

Svaki građanin ima pravo da stiče i unapređuje saznanja o životnoj sredini.

Širenje i unapređivanje saznanja o životnoj sredini su primarne obaveze republičkih organa i organa jedinica lokalne samouprave.

U toku ispunjavanja obaveza Republike Srpske u sferi zaštite životne sredine, ministar nadležan za zaštitu životne sredine dužan je saradivati sa ministrom nadležnim za prosvjetu, kao i drugim ministrima, a u cilju osiguravanja stručne edukacije o životnoj sredini i da nastavi sa unapređivanjem znanja na trajnoj osnovi.

Član 27.

Republički organi uprave i organi jedinica lokalne samouprave dužni su izvršiti obaveze iz prethodnog člana preko institucija za obrazovanje, u saradnji sa udruženjima za zaštitu životne sredine i nevladinim organizacijama koje angažuju javnost u zaštiti životne sredine.

Republički organi i organi lokalne samouprave su dužni pružiti podršku obrazovnim institucijama, vjerskim zajednicama, naučnim institucijama, stručnim organizacijama i udruženjima kako bi mogli djelotvornije sprovoditi svoje obrazovne aktivnosti i ukoliko je potrebno, dodijeliti raspoloživa finansijska sredstva.

Registar postrojenja i zagađivača

Član 28.

Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine vodi registar postrojenja i zagađivača. Registar sadrži sljedeće podatke o djelatnostima i postrojenjima koja ugrožavaju ili mogu ugroziti životnu sredinu:

- ime odgovornog lica i adresu lokacije postrojenja,
- kratak opis aktivnosti, tehničkog procesa,
- relevantne podatke koji se tiču emisija, opasnih supstanci prisutnih u postrojenju, proizvodnje otpada, korišćenja resursa i energije,
- podatke koji se odnose na izdavanje dozvola, promjene i sl.,
- podatke o kontroli, relevantnim rezultatima i preduzetim mjerama.

Jedinica lokalne samouprave prikuplja podatke o manjim postrojenjima, koja ugrožavaju ili mogu ugroziti životnu sredinu i dostavlja godišnji izveštaj o izdatim dozvolama za ta postrojenja ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine.

Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine propisuje metodologiju i način vođenja registra iz stava 1. ovog člana u saradnji sa međuentitetskim tijelom, na način propisan ovim zakonom.

Podaci iz registra su dostupni javnosti.

Aktivno pružanje informacija o zaštiti životne sredine

Član 29.

Ministar nadležan za zaštitu životne sredine je obavezan davati sve informacije o životnoj sredini propisane podzakonskim aktom na transparentan način koristeći publikacije u štampanoj i elektronskoj formi koje su lako dostupne javnosti, kao i koristiti sredstva javnog informisanja.

U slučaju neposredne opasnosti po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu, bez obzira da li je ona prouzrokovana djelatnostima čovjeka ili prirodnim uzrocima, ministar će predstavnicima javnosti koja bi mogla biti ugrožena, odmah dostaviti sve podatke koje posjeduju organi uprave i koji bi mogli omogućiti javnosti preduzimanje mjera za sprečavanje ili smanjenje štete koja proizilazi iz određene opasnosti.

VI - UČEŠĆE JAVNOSTI I PRISTUP INFORMACIJAMA KOJE SE ODNOSE NA PITANJA ŽIVOTNE SREDINE

Član 30.

Odredbama ovog zakona daje se mogućnost pristupa javnosti informacijama, mogućnost učestvovanja u odlučivanju i mogućnost pristupa pravdi po pitanjima vezanim za zaštitu životne sredine bez obzira na državljanstvo, nacionalnost ili mjesto prebivališta, a za pravna lica bez obzira na sjedište. Organ pred kojim se vodi postupak, u kojem učestvuje lice radi zaštite svojih prava propisanih ovim zakonom, dužan je obezbjediti da lice ne bude kažnjeno, gonjeno ili uznemiravano na bilo koji način zbog učešća u postupku.

Parnični, krivični, prekršajni postupak ili postupak vezan za radne odnose pokrenut radi naknade štete, kažnjavanja, gonjenja ili uznemiravanja lica koja su ostvarila svoje pravo na učešće javnosti se smatra nezakonitim.

Edukacija i kadrovsko jačanje

Član 31.

Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i kulture i Ministarstvom nauke i tehnologije izrađuje godišnje obrazovne planove u oblasti zaštite životne sredine i postupa u skladu sa istim. Obrazovnim planovima za zaštitu životne sredine unapređuje se obrazovanje i svijest javnosti o zaštiti životne sredine u nastavnom i vannastavnom programu. Obrazovni planovi sadrže podatke o tome kako se dolazi do pristupa informacijama, kako se učestvuje u odlučivanju i kako se dolazi do pristupa pravdi po pitanjima zaštite životne sredine.

Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i kulture i Ministarstvom nauke i tehnologije organizuje redovnu obuku nevladinih organizacija koje se bave pitanjima zaštite životne sredine.

Pristup informacijama o životnoj sredini

Član 32.

Funkcioner koji rukovodi organom uprave mora obezbijediti da informacije o životnoj sredini učine dostupnim javnosti, kao i kopije dokumentacije koja sadrži takva informacija.

Zahtjev za pristup informacijama o životnoj sredini mora biti u pisanoj formi. U zahtjevu se ne moraju navesti razlozi za traženu informaciju.

Odgovor na zahtjev mora biti u pisanoj formi, osim:

- ako je opravdano da organ uprave dostavi tražene informacije u drugoj formi, s tim da postoji obaveza organa da obrazloži razlog zbog kojeg se informacija dostavlja u drugoj formi ili
- ukoliko je informacija dostupna javnosti u drugoj formi.

Informacije o životnoj sredini će biti stavljene na raspolaganje najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za davanje informacija.

Član 33.

Zahtjev za davanje informacija o životnoj sredini biće odbijen:

- ukoliko nijedan organ uprave ne posjeduje tražene informacije o životnoj sredini;
- ako je zahtjev neosnovan ili ako ne sadrži dovoljno podataka u vezi sa traženom informacijom;
- ukoliko se zahtjev odnosi na informacije čiji sadržaj nije pripremljen, ili se odnosi na informaciju koja se tiče unutrašnjih odnosa organa uprave, a takve informacije su izuzete od davanja nekim drugim;
- ukoliko je informacija već adekvatno data predstavnicima nevladinih organizacija, lokalne zajednice i štampe. U takvim slučajevima, nadležni organ uprave će dati uputstva podnosiocu zahtjeva gdje može dobiti potrebne informacije.

Zahtjev za pristup informacijama o životnoj sredini može biti odbijen ukoliko bi objavljivanje datih informacija imalo štetan uticaj na:

- međunarodne odnose, odbranu ili opštu bezbjednost;
- tok pravde, pravo lica na zakonito suđenje i mogućnost organa da sprovedu krivičnu ili drugu istragu;
- povjerljivost informacija koje se tiču trgovine i industrije, gdje je takva povjerljivost zaštićena zakonom kako bi se zaštitili legitimni ekonomski interesi. U ovom okviru, informacije o emisijama koje su bitne za zaštitu životne sredine ne smiju se otkrivati;
- prava intelektualne svojine;
- povjerljivost ličnih podataka i/ili dokumente koji se odnose na fizička lica u slučaju da ta lica nisu dala saglasnost za otkrivanje datih informacija javnosti gdje je ta povjerljivost predviđena zakonom;
- interese trećeg lica koje je obezbijedilo tražene informacije a da na to nije bilo obavezno i ukoliko to lice ne da saglasnost sa otkrivanjem datog materijala;
- životnu sredinu na koju se informacije odnose, kao što su mjesta uzgoja rijetkih vrsta.

Ako se odbija pristup informacijama koje se odnose na emisije u životnu sredinu, osnov za odbijanje će se kratko obrazložiti uzimajući u obzir da objavljivanje informacija nije od javnog interesa.

Ako organ uprave ne posjeduje tražene informacije dužan je u najkraćem roku proslijediti zahtjev organu uprave za koji smatra da ima tražene informacije i da o tome obavijesti podnosioca zahtjeva. Rok za davanje informacija računa se od dana kada je podnosilac zahtjeva podnio zahtjev za pristup informaciji organu uprave koji je zahtjev proslijedio.

Organ uprave će odobriti pristup informaciji o životnoj sredini ako se takva informacija može izdvojiti od informacija koje su izuzete od objavljivanja propisanog stavom u alineji 3. i stavom 2. ovog člana.

Ako se odbije pristup informaciji, nadležni organ uprave u pisanoj formi obavještava podnosioca zahtjeva o odbijanju pristupa informaciji u roku od 8 dana od podnošenja zahtjeva za pristup informaciji. Rok se može produžiti za još 8 dana zbog složenosti informacije, s tim da će podnosilac zahtjeva biti obavješten o razlozima produženja.

Takse za pružanje informacija

Član 34.

Organi uprave mogu odlukom propisati taksu za davanje informacija. Za slučajeve u kojima organ uprave mora da sprovede istraživanje ili neke druge aktivnosti na koje nije obavezan zakonom, propisaće se poseban iznos takse

Organi uprave koji namjeravaju da uvedu takse za davanje informacija staviće na uvid podnosiocima zahtjeva cjenovnik sa iznosima taksi koje mogu biti uvedene.

Učešće javnosti u odlukama o posebnim djelatnostima

Član 35.

Nadležno ministarstvo će obezbijediti učešće javnosti u:

- postupcima procjene uticaja projekata na životnu sredinu (poglavlje IX ovog zakona),
- postupcima izdavanja ekoloških dozvola za postrojenja koja prelaze pragove propisane podzakonskim aktom.

Organi uprave će primijeniti odredbe ovog člana i na odluke o predloženim djelatnostima koje nisu navedene u članu 1. i koje mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu.

Nadležni organ uprave može odlučiti da se neće primijeniti odredba ovog zakona, ukoliko bi pristup traženoj informaciji imao štetan uticaj na odbranu zemlje.

Nakon pokretanja upravnog postupka, zainteresovana javnost će biti obavještena putem sredstava javnog informisanja o sljedećem:

- predloženim aktivnostima/djelatnostima i zahtjevu za izdavanje odluke kome će biti donesena odluka, i između ostalog o:

- prirodi moguće odluke ili nacrtu odluke,
- organima uprave koji su odgovorni za donošenje odluke,
- predviđenom postupku, uključujući dostupne informacije o:
  - pokretanju postupka,
  - mogućnosti za učešće javnosti,
  - vremenu i mjestu javne rasprave ako je predviđena,
- organima uprave od kojih se mogu dobiti bitne informacije i kod kojih javnost može izvršiti pristup bitnim informacijama,
- organima uprave ili bilo kog drugog zvaničnog organa kome se mogu podnijeti primjedbe i pitanja kao i vremenski rok za podnošenje primjedbi ili pitanja,
  - o stanju životne sredine i
  - činjenici da je data djelatnost podložna entitetskom ili prekograničnom postupku procjene uticaja na životnu sredinu.

Zainteresovana javnost će biti obavještena prije o vremenu početka postupka izvođenja dokaza. Obavještenje će sadržati upozorenje da se u roku od 30 dana od dana obavještanja moraju podnijeti dokazi i činjenice koje se tiču datog slučaja.

Organ uprave će, gdje je to moguće, podsticati podnosiocima zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole da navede zainteresovanu javnost, koja će učestvovati u raspravama i da obezbijedi informacije o ciljevima njihovog zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole prije nego što taj zahtjev podnesu.

Informacije koje se daju po zahtjevu

Član 36.

U pokrenutim postupcima, organ uprave će na zahtjev zainteresovane javnosti, u najkraćem vremenskom roku, omogućiti besplatan uvid u sve informacije koje su bitne za donošenje odluke, tj. informacije koje su dostupne u vrijeme postupka učešća javnosti, što ne utiče na pravo da se odbije objavljivanje određenih informacija. Ove tražene informacije će sadržavati sljedeće:

- opis lokacije, fizičkih i tehničkih karakteristika predložene aktivnosti/djelatnosti uključujući procjenu očekivanih rezidijuma/taloga i emisija;
- opis značajnih uticaja predložene djelatnosti na životnu sredinu;
- opis mjera koje su predviđene za sprečavanje i/ili smanjenje tih uticaja uključujući osnovnih alternativnih rješenja proučenih od strane podnosioca zahtjeva i
- osnovne izvještaje i stručna mišljenja koja su pripremili organi uprave.

Zainteresovana javnost može, u roku od 30 dana od dobijanja informacija iz stava 1. ovog člana, u pisanoj formi podnijeti primjedbe, informacije, analize ili mišljenja koje smatra bitnim za datu djelatnost. U slučaju izuzetno složenih pitanja, organ uprave može na zahtjev zainteresovane javnosti da produži ovaj rok još za 30 dana.

Organ uprave će obezbijediti da javnost bude obaviještena o odluci odmah nakon donošenja, u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku. Organ uprave će obezbijediti da tekst odluke bude objavljen, kao i razlozi na kojima se ona zasniva.

Pristup pravdi

Član 37.

Funkcioner koji rukovodi organom uprave će obezbijediti da svako lice koje smatra da njegov zahtjev za davanje informacija nije razmatran, da je neosnovano odbijen, da na njega nije u potpunosti ili pravilno odgovoreno, ima pravo podnošenja žalbe drugostepenom organu, odnosno pravo podnošenja tužbe sudu shodno odredbama Zakona o opštem upravnom postupku.

Postupak pred drugostepenim organom i sudski postupak se smatraju hitnim postupcima.

Član 38.

Predstavnici zainteresovane javnosti koji su učestvovali u prvostepenom postupku imaju pravo da ulože žalbu na prvostepene odluke organa uprave, odnosno da pokrenu postupak pred sudom radi ocjene zakonitosti.

Pored ocjena zakonitosti odluka navedenih u stavu 1. ovog člana zainteresovana javnost ima pravo pokretanja sudskog postupka kako bi osporila određeno činjenje ili nečinjenje koje vrši fizičko lice ili organ uprave, koje je suprotno odredbama propisa vezanih za zaštitu životne sredine.

VII - NADLEŽNOSTI

Nadležnosti Narodne skupštine u oblasti zaštite životne sredine

Član 39.

Narodna skupština Republike Srpske u oblasti zaštite životne sredine nadležna je da:

- sprovodi interese zaštite životne sredine donošenjem zakona;
- usvaja strategiju zaštite životne sredine i druge planove neophodne za očuvanje interesa zaštite životne sredine, i procjenjuje njihovo izvršavanje svake dvije godine na osnovu izvještaja Vlade o stanju životne sredine;
- utvrđuje nadležnost Vlade i organa lokalne samouprave u oblasti zaštite životne sredine;
- odobrava sredstva za ostvarivanje ciljeva vezanih za životnu sredinu, kao i
- da kontroliše korišćenje tih sredstava.

Nadležnosti Vlade Republike Srpske u oblasti zaštite životne sredine

Član 40.

Vlada Republike Srpske u oblasti zaštite životne sredine nadležna je:

- da izvršava zakone, druge propise i opšte akte i sprovodi politiku Republike u oblasti zaštite životne sredine, te usmjerava i usklađuje rad ministarstava nadležnih za zaštitu životne sredine;
- da donosi podzakonske i druge akte za izvršavanje zakona iz oblasti zaštite životne sredine i stara se za unapređenje sistema organa državne uprave za zaštitu životne sredine osim onih za koje je zakonima određeno da ih donosi nadležno ministarstvo;
- da predlaže Narodnoj skupštini Republike Srpske prijedlog strategije zaštite životne sredine i podnosi Narodnoj skupštini izvještaj o stanju životne sredine. Pri izradi drugih planova i programa, kao i pri uspostavljanju razvojnih ciljeva, Vlada je dužna da primjeni/ugradi standarde koji se odnose na zaštitu životne sredine, te da promoviše poboljšanje stanja životne sredine;
- za ostvarivanje prava i izvršavanje obaveza proizašlih iz međunarodnih sporazuma iz oblasti zaštite životne, kao i za implementaciju odluka nadležnog međuentitetskog tijela;
- da promoviše proizvodnju na ekološki prihvatljiv način, i u tom pogledu ispunjava zahtjeve koji se odnose na zaštitu životne sredine, te unapređuje primjenu tehnologija i postrojenja koji su prihvatljivi za životnu sredinu.

U slučaju vanrednih događaja koji mogu izazvati naročito štetne posljedice po životnu sredinu, Vlada je nadležna, ukoliko ova nadležnost nije prenesena na organe lokalne samouprave, da ukloni posljedice štete nastale po životnu sredinu i nadoknadi troškove prouzrokovane nastankom štete.

Savjetodavno vijeće za zaštitu životne sredine Republike Srpske

Član 41.

U cilju ostvarivanja šire društvene, naučne i stručne osnova za zaštitu životne sredine, obrazuje se Savjetodavno vijeće za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Vijeće), u cilju pružanja savjeta Vladi i ministru nadležnom za pitanja zaštite životne sredine. Vijeće obrazuje Vlada kao posebno tijelo koje ima konsultativnu i savjetodavnu ulogu.

Vijeće se sastoji od 15 članova i to iz:

- udruženja za zaštitu životne sredine,
- organizacija i ustanova koji zastupaju stručne i ekonomske interese,
- naučnih krugova imenovanih u Vijeće od strane predsjednika Akademije nauka koji su srazmjerno zastupljeni.

Vijeće zauzima stavove o programima i drugim pitanjima vezanim za zaštitu životne sredine i iste dostavlja Vladi i nadležnom resornom ministarstvu.

Vijeće učestvuje u ocjenjivanju strateških procjena životne sredine i nacрта koji služe kao osnova za stratešku procjenu životne sredine.

Ministarstva dostavljaju Vijeću svoje planove koji se odnose na izradu propisa i programa politike u okviru svojih nadležnosti radi zauzimanja stavova i davanja mišljenja na iste.

Vlada imenuje predsjedavajućeg Vijeća iz reda članova Vijeća na godinu dana. Ministar nadležan za zaštitu životne sredine je kopredsjedavajući Vijeća.

Nadležnosti ministra i Ministarstva u oblasti zaštite životne sredine

Član 42.

Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine obavlja sljedeće poslove:

- sprovodi zakone, druge propise i opšte akte iz oblasti zaštite životne sredine i vrši upravni nadzor nad radom organa jedinica lokalne samouprave nadležnih za zaštitu životne sredine,
- analizira i ocjenjuje stanje životne sredine i aktivnosti zaštite životne sredine, kao i iskustva stečena u oblasti zaštite, korišćenja i razvoja životne sredine,
- priprema zakone i druge propise i opšte akte,
- učestvuje u izradi programa i planova koji se odnose na korišćenje prirodnih resursa a učestvuje i u izradi i ostvarivanju posebnog plana za pitanja zaštite životne sredine,
- uspostavlja i rukovodi sistemom informisanja o životnoj sredini,
- rukovodi poslovima uprave u oblasti zaštite životne sredine,
- obavlja poslove zaštite životne sredine, izdavanje ekoloških saglasnosti i ekoloških dozvola u skladu sa odredbama ovog zakona i drugim propisima koji se odnose na životnu sredinu,
- sprovodi zakonske obaveze po pitanju životne sredine, kao što su, monitoring i nadzor, i dr., a vrši i nadzor nad poslovima koje obavljaju organi uprave na lokalnom nivou,
- određuje ekološki klasifikacioni sistem supstanci, proizvoda i tehnologija, i izdaje dozvole za distribuciju i korištenje istih,
- organizuje poslove koji imaju za cilj sprečavanje ili smanjenje štetnih posljedica po životnu sredinu.

Ministar nadležan za zaštitu životne sredine donosi podzakonske akte za koje je to određeno ovim i drugim zakonima iz oblasti zaštite životne sredine.

Savjetnik za pitanja zaštite životne sredine

Član 43.

U ministarstvima se bira savjetnik za pitanja zaštite životne sredine.

Savjetnik za pitanja zaštite životne sredine u ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine je nosilac aktivnosti i koordinira radom savjetnika za pitanja zaštite životne sredine u ostalim ministarstvima u procesu ujedinjenja interesa zaštite životne sredine

Odgovornosti organa lokalne samouprave

Član 44.

Organi lokalne samouprave u oblasti zaštite životne sredine obavljaju sljedeće poslove:

- izdaju ekološke dozvole na način propisan odredbama ovog zakona kao i odredbama drugih propisa koji se odnose na zaštitu životne sredine,
- učestvuju u postupcima izdavanja dozvola za djelatnosti koje imaju direktan uticaj na životnu sredinu,
- izvršavaju poslove i zadatke iz svoje nadležnosti propisane zakonima i podzakonskim aktima donesenim na osnovu njih u oblasti zaštite životne sredine.

Uloga javnog tužioca

Član 45.

U slučaju nastanka štete ili postojanja opasnosti po životnu okolinu javni tužilac ima pravo podnijeti tužbu radi zabrane ili ograničenja djelatnosti, kao i podnijeti tužbu radi naknade štete nastale vršenjem te djelatnosti.

VIII - PLANIRANJE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Sistem planiranja

Član 46.

U Republici Srpskoj se donose sljedeći planski dokumenti o zaštiti životne sredine:

- Republički strateški plan zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Republički strateški plan),
- Programi zaštite životne sredine opština i gradova (u daljem tekstu: lokalni programi).

Radi planiranja zaštite životne sredine na nivou Bosne i Hercegovine, entitetske vlade zaključuju međuentitetski sporazum.

O planiranju uopšte

Član 47.

Lokalni programi zaštite životne sredine moraju biti usklađeni sa Republičkim strateškim planom.

Republički strateški plan sprovode nadležni republički organi uprave i organizacije, a lokalne programe sprovode opštinski, odnosno gradski organi uprave i organizacije, na način i pod uslovima propisanim zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

Mjere zaštite životne sredine utvrđene planskim dokumentima o zaštiti životne sredine moraju biti usklađene sa ekonomskim, socijalnim i prostornim planskim dokumentima o razvoju Republike, opština i gradova kao i ostalim planovima razvoja svih sektora privrede.

Svi planski dokumenti zaštite životne sredine donose se na period od šest godina.

O sprovođenju određenih planskih dokumenata zaštite životne sredine podnose se izvještaji skupštinama koje su donijele planske dokumente, svake dvije godine.

Na osnovu podnesenih izvještaja skupštine mogu izmjeniti ili dopuniti odgovarajuće planske dokumente (rebalans).

Elementi planskih dokumenata

Član 48.

Planski dokumenti za zaštitu životne sredine sadrže:

- subjekte planiranja,
- podatke o sadašnjem stanju životne sredine,
- ciljeve koji se moraju ostvariti u planiranom periodu,
- načela i smjernice za zaštitu životne sredine,
- aktivnosti i zadatke koji se trebaju obaviti radi ostvarivanja planiranih ciljeva,
- kao i redosljed ostvarivanja planiranih aktivnosti i zadataka s utvrđenim rokovima,
- sredstva i metode za ostvarivanje postavljenih ciljeva, sa naznačenim planiranim izvorima finansiranja,
- naznačena područja u kojima su potrebni posebni instrumenti za zaštitu životne sredine, kao i sadržaje takvih instrumenata.

Republički strateški plan

Član 49.

Republički strateški plan sadrži:

- opšte elemente za zaštitu i upravljanje životnom sredinom iz člana 55. ovog zakona,
- republičke strateške dokumente o zaštiti voda, vazduha i prirode, upravljanja otpadom i drugim sastavnim komponentama životne sredine i uticajima na životnu sredinu, koji se donose na osnovu posebnih zakona.

Donošenje republičkog strateškog plana

Član 50.

Nacrt republičkog strateškog plana priprema i izrađuje ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine i dostavlja Savjetodavnom vijeću, da u roku od 30 dana da svoje primjedbe.

Po isteku roka iz stava 1. ovog člana izrađeni nacrt ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine dostavlja Vladi Republike Srpske.

Vlada u roku od 30 dana dostavlja nacrt republičkog strateškog plana Narodnoj skupštini na razmatranje i usvajanje.

Na osnovu usvojenog nacrtu republičkog strateškog plana, Vlada priprema u roku od 60 dana prijedlog plana i dostavlja ga Narodnoj skupštini na razmatranje i usvajanje.

Prijedlog republičkog strateškog plana sa obrazloženjem, Vlada dostavlja Narodnoj skupštini na razmatranje i donošenje.

Lokalni programi

Član 51.

Opštine, odnosno gradovi su dužni da pripreme i donesu programe zaštite životne sredine u periodu od šest godina u skladu sa republičkim strateškim planom.

Lokalni programi zaštite životne sredine sadrže dugoročne mjere i aktivnosti zaštite životne sredine, koji su od interesa i u nadležnosti opštine, odnosno grada, naročito za sljedeće oblasti:

- čistoća životne sredine na toj lokaciji,
- drenaža bujičnih voda,
- tretiranje, prikupljanje, drenaža i prečišćavanje kanalizacije na teritoriji grada,
- tretiranje otpada na teritoriji grada,
- zaštita od buke, vibracija i zagađenosti vazduha nastale kao rezultat aktivnosti javnosti i javnih usluga, npr. ugostiteljstva, opštinskih postrojenja, veleprodaje,
- organizovanje lokalnog transporta,
- snabdijevanje vodom za piće,
- lokalno upravljanje energijom,
- upravljanje zelenim površinama i lokalnim prirodnim zaštićenim područjima.

Planski dokumenti preduzeća

Član 52.

Preduzeća donose programe upravljanja zaštitom životne sredine u okviru svojih potreba i interesa.

Zakonom će se propisati obaveza da su određena preduzeća dužna da donesu programe upravljanja zaštitom životne sredine ili druge planske dokumente o zaštiti životne sredine.

Strateška procjena

Član 53.

Prilikom donošenja propisa i odluka, koje donosi Vlada ili skupština opštine, odnosno grada, a koje mogu štetno uticati na kvalitet životne sredine odnosno neku od komponenti životne sredine i ljudsko zdravlje, potrebno je pribaviti stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu.

Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu izrađuje pravno lice koje ima licencu nadležnog ministarstva.

Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu pribavlja predlagač propisa ili odluke iz stava 1. ovog člana i dostavlja je uz nacrt propisa ili odluke njenom donosiocu, zajedno sa mišljenjem Savjetodavnog vijeća za zaštitu životne sredine.

Član 54.

Strateška procjena uticaja na životnu sredinu sadrži:

- stepen do kojeg namjeravani propis ili odluka može pozitivno ili negativno uticati na stanje životne sredine;
- kolika bi šteta mogla nastati po životnu sredinu, odnosno stanovništvo, ako propis, odnosno odluka ne bude donesena;
- u kojoj mjeri su povoljni uslovi za uvođenje mjera namjeravanim propisom, odnosno odlukom;
- kolike su mogućnosti nadležnih organa uprave da sprovedu propis, odnosno odluku, koja se namjerava donijeti.

Strateška procjena uticaja na životnu sredinu dostavlja se Savjetodavnom vijeću za pitanja zaštite životne sredine, zajedno sa nacrtom propisa, odnosno odluke.

Savjetodavno Vijeće dužno je da u roku od 90 dana donese mišljenje o nacrtu propisa, odnosno odluke i strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

Savjetodavno vijeće može zahtijevati pomoć stručnjaka da se izvrši detaljna procjena uticaja na životnu sredinu za određeni propis, odnosno odluku.

IX - PROCJENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Cilj procjene uticaja na životnu sredinu

Član 55.

Procjena uticaja na životnu sredinu podrazumijeva identifikaciju, utvrđivanje, analizu i ocjenu direktnih i indirektnih uticaja projekta s obzirom na sljedeće elemente i faktore:

- ljude, floru i faunu,
- zemljište, vodu, vazduh, klimu i pejzaž,
- materijalna dobra i kulturno nasljeđe,
- međudjelovanje faktora navedenih u alinejama jedan, dva i tri.

Član 56.

Za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu s obzirom na njihovu prirodu, veličinu ili lokaciju, mora se sprovesti procjena uticaja na životnu sredinu i pribaviti rješenje o odobravanju studije uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: rješenje o odobravanju studije) u skladu sa ovim zakonom.

Procjena uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: procjena uticaja) sprovodi se u dvije faze:

1. u postupku prethodne procjene uticaja, u kojem se odlučuje o:
  - obavezi sprovođenja procjene uticaja i
  - obimu procjene uticaja, ako je sprovođenje procjene uticaja obavezno; i
2. u postupku procjene uticaja na životnu sredinu.

Urbanističku saglasnost za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu izdaje organ uprave nadležan za prostorno uređenje, po predhodno pribavljenom rješenju o utvrđivanju obaveze sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja, ako je njeno sprovođenje obavezno.

Odobrenje za građenje za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu izdaje organ uprave nadležan za prostorno uređenje, po prethodno pribavljenom rješenju o odobravanju studije.

Nadležni organi za procjenu uticaja na životnu sredinu

Član 57.

Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine donosi rješenje o utvrđivanju obaveze sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja i izdaje rješenje o odobravanju studije za pojedine projekte po postupku određenom ovim zakonom. U pitanjima postupka koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuje se Zakon o opštem upravnom postupku.

Projekti podložni procjeni uticaja na životnu sredinu

Član 58

Podzakonskim aktom Vlade određuju se:

- projekti za koje se obavezno sprovodi procjena uticaja i
- projekti za koje o obavezi sprovođenja procjene uticaja odlučuje Ministarstvo na osnovu kriterijuma u pojedinim slučajevima o obavezi sprovođenja procjene uticaja i o obimu procjene uticaja.

Procjena uticaja na životnu sredinu potrebna je:

- za znatne promjene na projektima iz stava 1 ovog člana,
- za projekte čiji rast proizvodnje, upotreba energije, korišćenje vode, korišćenje prostora, emisije ili proizvodnja otpada u zadnjih deset godina prelazi 25 i
- za prestanak rada postrojenja i rušenje objekata iz stava 1. ovog člana.

Postupak prethodne procjene uticaja na životnu sredinu

Član 59.

Postupak za prethodnu procjenu uticaja na životnu sredinu pokreće se zahtjevom koji nosilac projekta podnosi ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: zahtjev za prethodnu procjenu uticaja).

Uz zahtjev za prethodnu procjenu uticaja prilažu se sljedeći podaci:

1. opis projekta, uključujući podatke o njegovoj lokaciji, namjeni i veličini,
2. opis mogućih uticaja projekta na životnu sredinu u toku njegove izgradnje ili izvođenja i u toku njegovog rada ili eksploatacije,
3. opis predviđenih mjera za sprečavanje, smanjivanje ili uklanjanje štetnih uticaja projekta na životnu sredinu,
4. kratak pregled alternativa koje je nosilac projekta razmatrao i navođenje razloga za izabrano rješenje, s obzirom na uticaje na životnu sredinu,
5. izvod iz planskog akta,
6. informacije o mogućim teškoćama na koje je naišao nosilac projekta pri prikupljanju podataka,
7. netehnički rezime informacija iz prijašnjih tački ovog stava.

Opisi iz prethodnog stava daju se stručnim tehničkim jezikom, sa tekstualnim, numeričkim i grafičkim podacima, a rezime tih opisa netehničkim jezikom, na način koji je pogodan za informisanje nadležnih organa, organizacija i javnosti.

Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine može zahtijevati od nosioca projekta dodatne informacije o projektu, koje su mu potrebne za donošenje odluke o obavezi sprovođenja i obimu procjene uticaja u skladu sa kriterijumima iz člana 58. stav 1. ovog zakona.

Nadležni organ uprave koji vodi postupak za izdavanje rješenja o urbanističkoj saglasnosti, a radi se o projektima iz člana 58. stav 1. ovog zakona, obavijestiće po potrebi, u pisanoj formi, podnosioca zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti da ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine podnese zahtjev za donošenje rješenja o utvrđivanju obaveze sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja (član 61. ovog zakona).

Član 60.

U postupku razmatranja i odlučivanja o zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine obavezno je da dostavi kopiju zahtjeva i obezbijedi uvid u priložena dokumenta radi pribavljanja mišljenja sljedećim subjektima:

1. organu uprave nadležnom za poslove uređenja prostora u jedinici lokalne samouprave na čijem području bi se projekat izvodio, u slučajevima kada je ministarstvo nadležno za izdavanje urbanističke saglasnosti,
2. organima uprave i organizacijama nadležnim za zaštitu elemenata životne sredine iz člana 35. ovog zakona, koji izvođenjem projekta mogu biti izloženi njegovom značajnom uticaju (npr. organima nadležnim za zaštitu prirode, odnosno kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa, za poljoprivredu, šumarstvo, vodoprivredu, za zaštitu zdravlja) i drugim zainteresovanim organima,
3. međuentitetskom tijelu iz člana 122. ovog zakona, ako se radi o projektu sa značajnim uticajem na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta, ili druge države, u skladu sa čl. 70. do 75. ovog zakona, odnosno ako međuentitetsko tijelo to zahtijeva.

Subjekti iz stava 1. ovog člana pozivaju se da ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine u roku 30 dana od dana prijema kopije zahtjeva daju mišljenje u vezi sa zahtjevom i o priloženoj dokumentaciji, posebno o obimu procjene uticaja i sadržaju studije u vezi s uticajem na elemente životne sredine za čiju zaštitu su nadležni, ukoliko smatraju da je sprovođenje procjene uticaja potrebno. Mišljenje se daje u pisanoj formi.

Član 61.

O zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine odlučuje rješenjem, kojim utvrđuje obavezu podnosioca zahtjeva da sprovede procjenu uticaja projekta i pribavi studiju o procjeni uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: studija uticaja) i određuje okvirni obim i sadržaj studije, ili utvrđuje da sprovođenje procjene uticaja i pribavljanje studije nije obavezno.

Obim i sadržaj studije uticaja određuje se prema specifičnim karakteristikama pojedinog projekta u skladu sa članom 63. ovog zakona i kriterijumima određenim u podzakonskom aktu iz člana 58. stav 1. ovog zakona, uzimajući u obzir i odredbe člana 70. stav 1. i člana 75. ovog zakona.

Kod donošenja rješenja o obavezi sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja ministarstvo je dužno razmotriti i uzeti u obzir blagovremeno primljena mišljenja iz člana 60. stav 1.

Rješenje iz prethodnog stava donosi se u roku 60 dana od prijema zahtjeva.

Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine u roku 15 dana od dana uručenja rješenja o obavezi sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja nosiocu projekta, dostavlja rješenje subjektima iz člana 60. stav 1. i postavlja ga na internet stranicu ministarstva ili Vlade u trajanju 30 dana.

Postupak procjene uticaja na životnu sredinu

Član 62.

U roku šest mjeseci od dobijanja rješenja iz člana 61. nosilac projekta je obavezan da podnese zahtjev ovlaštenoj organizaciji za izradu studije uticaja za aktivnosti određene urbanističkom saglasnošću i rješenjem o utvrđivanju obaveze sprovođenja procjene uticaja i pribavljanja studije uticaja.

Studiju uticaja izrađuje organizacija koja je ovlaštena i koja ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine, u skladu sa podzakonskim aktom koji donosi ministar nadležan za zaštitu životne sredine.

Ministarstva i drugi organi i organizacije sa nadležnostima i odgovornostima ili javnim ovlaštenjima u oblasti zaštite životne sredine moraju nosiocu projekta omogućiti pristup podacima koji su mu potrebni za izradu studije uticaja, ako sa njima raspolažu.

Član 63.

Podzakonskim aktom koji donosi ministar nadležan za zaštitu životne sredine utvrđuje se sadržaj studije uticaja na životnu sredinu.

Pored sadržaja utvrđenih u podzakonskom aktu iz stava 1. ovog člana studija uticaja sadrži posebni dio, u kojem se daje kratki pregled primljenih mišljenja zainteresovane javnosti u skladu sa članom 65. stav 4. ovog zakona i obrazloženje da li su i na koji način su primljena mišljenja bila uzeta u obzir kod izrade studije uticaja.

Studija uticaja sadrži posebni dio koji se odnosi na mogući uticaj projekta na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta ili prekogranični uticaj u skladu sa članom 70. stav 1., odnosno članom 75. ovog zakona.

Član 64.

Nosilac projekta dostavlja studiju uticaja u dva primjerka ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine, uz zahtjev za donošenje rješenja o odobravanju studije uticaja, u roku 30 dana od dana prijema studije od ovlaštene organizacije.

Kada primi zahtjev iz prethodnog stava, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine obavezno je u roku 15 dana dostaviti kopiju zahtjeva za odobravanje studije uticaja subjektima iz člana 60. stav 1. i pozvati ih da u roku 30 dana dostave svoja mišljenja o zahtjevu i studiji uticaja, posebno o sadržaju studije uticaja. Mišljenje se daje u pisanoj formi.

U roku 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za odobravanje studije uticaja ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine, nosilac projekta je obavezan da obavijesti javnost i zainteresovanu javnost o podnesenom zahtjevu za odobravanje studije uticaja obavještenjem u jednom od dnevnih listova u Republici Srpskoj.

Obavještenje iz prethodnog stava sadrži i sljedeće informacije:

- osnovne informacije o zahtjevu,
- rezime sadržaja i zaključke studije uticaja,
- vrijeme i mjesto na kojem se obezbjeđuje besplatan uvid javnosti u zahtjev i studiju uticaja,
- predviđeno vrijeme i mjesto održavanja javne rasprave o studiji uticaja,
- rok za podnošenje pisanih mišljenja o zahtjevu i studiji uticaja,
- adresa na koju se mogu dostaviti mišljenja iz prethodne alineje,
- činjenice da se radi o projektu sa mogućim uticajem na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta.

Nosilac projekta je dužan obezbijediti zainteresovanoj javnosti besplatan uvid u zahtjev za odobravanje studije uticaja i studiju uticaja u opštini u kojoj se nalazi lokacija datog projekta od dana objavljivanja obavještenja iz stava 2. ovog člana do isteka roka za davanje mišljenja iz člana 65. stav 4. ovog zakona.

Nosilac projekta je obavezan organizovati javnu raspravu najkasnije u roku 60 dana od dana podnošenja zahtjeva za odobravanje studije uticaja ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine.

Poziv na javnu raspravu mora biti objavljen najmanje 15 dana prije održavanja javne rasprave.

Javna rasprava

Član 65.

Nosilac projekta organizuje javnu raspravu o studiji uticaja u opštini u kojoj se nalazi lokacija datog projekta.

U javnoj raspravi obavezno učestvuje predstavnik ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine koji i vodi javnu raspravu. Stručnjaci i predstavnici zainteresovanih opština će prisustvovati javnoj raspravi i imaće priliku da iskažu svoje stavove. Sva ostala lica koja prisustvuju javnoj raspravi će imati priliku da daju svoje primjedbe na način koji odredi predstavnik nadležnog organa.

Nosilac projekta priprema i dostavlja ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine zapisnik sa javne rasprave u roku osam dana nakon njenog održavanja.

Zainteresovana javnost može u roku 30 dana od dana održavanja javne rasprave podnijeti nosiocu projekta primjedbe u vezi sa zahtjevom i studijom uticaja, u pisanoj formi.

Član 66.

Po proteku roka iz člana 65. stav 4. ovog zakona nosilac projekta je obavezan da u roku sljedećih 15 dana dostavi ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine primljene primjedbe u vezi sa zahtjevom i studijom uticaja i svoj preliminarni stručni stav o primljenim primjedbama.

Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine u roku koji samo odredi, ali ne dužem od 15 dana, prosljeđuje nosiocu projekta svoju ocjenu o primljenim primjedbama zainteresovane javnosti, o preliminarnom stručnom stavu nosioca projekta i svoj stav o primljenim primjedbama zainteresovanih organa, te po potrebi nalaže nosiocu projekta da izvrši izmjene i dopune studije uticaja. Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine određuje nosiocu projekta rok, koji ne može biti duži od 30 dana, da podnese dopunjenu studiju, uključujući i posebni dio studije uticaja iz člana 63. stav 2. ovog zakona.

Član 67.

Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine je obavezno da u roku 30 dana od prijema dopunjene studije uticaja iz prethodnog člana, stav 2. izvrši stručnu kontrolu (reviziju) studije uticaja.

Revizijom studije uticaja provjerava se stručni kvalitet studije uticaja, a posebno:

1. usklađenost obima i sadržaja studije uticaja sa rješenjem iz člana 61. ovog zakona, zakonskim i podzakonskim aktima iz oblasti zaštite životne sredine, tehničkim normativima i standardima koji se odnose na aktivnost planiranu projektom i sa republičkim strateškim planom zaštite životne sredine i programima zaštite životne sredine jedinica lokalne samouprave na čijem području bi se projekat izvodio, ako su ti dokumenti doneseni,
2. izvori i tačnost podataka koji su navedeni u studiji uticaja,
3. stručna osnovanost opisa, analiza i ocjena zaključaka i stavova datih u studiji uticaja o postojećem stanju životne sredine, mogućim uticajima na životnu sredinu, mjerama za uklanjanje, smanjenje ili sprečavanje štetnih uticaja na životnu sredinu i dr.,
4. postojanje, obim i kvalitet posebnog dijela studije uticaja iz člana 70. ovog zakona,
5. da li ovlašćena institucija koja je izradila studiju uticaja ispunjava formalne uslove za rad.

Reviziju studije uticaja vrši ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine putem stručne komisije za reviziju studije uticaja (u daljem tekstu: komisija), koju imenuje ministar nadležan za zaštitu životne sredine.

U komisiju se imenuju lica zaposlena u ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine i drugi istaknuti stručnjaci iz svih oblasti zaštite životne sredine na koje se projekat i studija uticaja odnose.

U komisiju se ne mogu imenovati:

1. podnosilac zahtjeva,
2. lica koja kod podnosioca zahtjeva rade po osnovu radnog odnosa ili ugovora,
3. lica koja kod ovlašćene organizacije koja je izradila studiju rade po osnovu radnog odnosa ili ugovora,
4. bračni drugovi, krvni srodnici do četvrtog stepena srodstva i srodnici po tazbini do drugog stepena srodstva lica navedenih u t. 1, 2. i 3. ovog stava.

Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine može povjeriti reviziju studije ovlašćenoj instituciji koja ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine. U tom slučaju ovlašćena institucija preuzima prava i obaveze komisije u datom postupku.

Komisija ili ovlašćena institucija podnosi izvještaj ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine, koji sadrži stručnu ocjenu studije uticaja, eventualne primjedbe na kvalitet i potpunost studije i uputstva za uklanjanje tih nedostataka (izvještaj o reviziji).

Izvještaj o reviziji ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine dostavlja nosiocu projekta.

Nosilac projekta je obavezan da dostavi ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine studiju uticaja u konačnom obliku u skladu sa primjedbama i uputstvima iz izvještaja o reviziji, u roku koji ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine odredi, ali ne dužem od 15 dana.

Član 68.

Rješenje o odobravanju studije ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine izdaje u roku 60 dana od prijema studije uticaja u konačnom obliku (član 67. stav 9).

Rješenjem o odobravanju studije utvrđuje se posebno:

1. da je studija uticaja izrađena u skladu sa ovim zakonom,
2. da je nosilac projekta obavezan da preduzme mjere za zaštitu životne sredine koje su utvrđene u studiji uticaja,
3. da se studija uticaja smatra sastavnim dijelom rješenja o odobravanju studije.

U obrazloženju rješenja o odobravanju studije navodi se da su uzete u obzir primjedbe zainteresovanih strana i zainteresovane javnosti, pribavljene na osnovu člana 65. stav 4. ovog zakona, kao i primjedbe drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge države, pribavljene na osnovu člana 66. st. 5. i 6., odnosno člana 75. ovog zakona.

Rješenje o odbijanju studije će se izdati ukoliko se:

- utvrdi da bi projekat mogao izazvati značajan negativan uticaj na životnu sredinu, odnosno da bi projekat mogao u znatnoj mjeri ugroziti životnu sredinu,
- utvrdi da projekat nije u skladu sa planom zaštite životne sredine na međuentitetskom i entitetskom nivou, ili se
- ustanovi da projekat nije u skladu sa međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine po pitanju zaštite životne sredine.

Rješenje o odobravanju studije prestaje da važi ako nosilac projekta ne pribavi odobrenje za građenje, odnosno drugu odluku po članu 56. stav 5. ovog zakona u roku tri godine od dana prijema rješenja.

Ukoliko se postupak izdavanja odobrenja za građenje ne završi u roku tri godine od dana izdavanja rješenja o odobravanju studije zbog neažurnosti organa nadležnog za izdavanje odluke u tom postupku, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine će na zahtjev nosioca projekta produžiti važenje rješenja za naredne dvije godine. Troškove postupka za produženje važenja rješenja o odobravanju studije snosi organ zbog čije je neažurnosti potrebno produžiti važenje rješenja o odobrenju studije.

Član 69.

Troškove obavještanja i omogućavanja učešća javnosti u postupcima prethodne procjene uticaja i izdavanja rješenja o odobravanju studije i troškove revizije studije uticaja snosi nosilac projekta, u skladu sa troškovnikom koji podzakonskim aktom određuje ministar nadležan za zaštitu životne sredine.

Vjerovatnoća uticaja na životnu sredinu drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge države

Član 70.

Kada ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine ocijeni da projekt može imati značajan uticaj na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta, ili kada nadležni organ tih subjekata ili međuentitetsko tijelo to zatraži, odrediće rješenjem iz člana 61. obavezu izrade posebnog dijela studije o mogućim uticajima na životnu sredinu drugog entiteta ili Distrikta Brčko.

Kada nosilac projekta ima saznanja da će projekat vjerovatno imati značajan uticaj na životnu sredinu drugog entiteta, ili Brčko Distrikta, mora o tome obavijestiti ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine.

Metodologija izrade posebnog dijela studije o mogućim međuentitetskim uticajima može biti određena sporazumom između entiteta, odnosno sa Brčko Distriktom, koji se zaključuje uz konsultaciju nadležnog međuentitetskog tijela za zaštitu životne sredine.

Član 71.

Kada ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine u postupku prethodne procjene ustanovi da se radi o projektu sa mogućim uticajem na životnu sredinu drugog entiteta ili Distrikta Brčko, dostaviće nadležnom organu drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta i međuentitetskom tijelu obavještenje koje sadrži:

- opis projekta sa dostupnim informacijama o mogućem uticaju na životnu sredinu drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta,

- informaciju da ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine vodi postupak prethodne procjene uticaja projekta i da će donijeti rješenje o obavezi sprovođenja procjene uticaja, odnosno i o obimu procjene, ako je njeno sprovođenje obavezno,

- rok u kojem se drugi entitet, odnosno Brčko Distrikt i međuentitetsko tijelo može izjasniti da li želi da primi dodatne informacije i dostavi svoje mišljenje u postupku prethodne procjene, odnosno i u eventualnom postupku izdavanja ekološke saglasnosti.

Ukoliko nadležni organ drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta ili međuentitetsko tijelo po primljenom obavještenju iz prethodnih stava ovog člana iskaže svoju namjeru da dostavi mišljenje iz prethodnog stava alineje treće, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine će mu proslijediti:

- zahtjev za prethodnu procjenu uticaja i priložene dokumente u postupku prethodne procjene uticaja, odnosno

- zahtjev za izdavanje rješenja o odobrenju studije i studiju uticaja, te obavještenje o vremenu i mjestu održavanja javne rasprave u postupku izdavanja rješenja o odobravanju studije.

U postupcima iz prethodnog stava, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine će nadležnom organu drugog entiteta ili Brčko Distrikta, odnosno međuentitetskom tijelu odrediti rok za dostavljanje mišljenja na dokumente iz prethodnog stava.

Rok iz prethodnog stava se ne računa u rok za izdavanje rješenja o obavezi sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja, kao ni u rok za izdavanje rješenja o odobravanju studije.

Mišljenja o zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja i priloženim dokumentima koja je dostavio nadležni organ drugog entiteta ili Brčko Distrikta, odnosno međuentitetsko tijelo, u skladu sa stavom 3. ovog člana, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine će razmotriti kod donošenja rješenja iz člana 61. ovog zakona.

Mišljenja o zahtjevu za izdavanje rješenja o odobravanju studije i o studiji uticaja koje je dostavio nadležni organ drugog entiteta ili Brčko Distrikta, odnosno međuentitetsko tijelo, u skladu sa stavom 3. ovog člana, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine će razmotriti kod odobravanja studije uticaja i izdavanja rješenja o odobravanju studije.

U postupku izdavanja rješenja o odobravanju studije, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine će omogućiti učešće u javnoj raspravi predstavnika iz drugog entiteta ili Brčko Distrikta na koje projekt može imati uticaj, kao i predstavnika nadležnog organa drugog entiteta ili Brčko Distrikta i predstavnika međuentitetskog tijela.

Rješenje iz člana 61. i rješenje o odobravanju studije za projekte sa mogućim uticajem na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta dostavlja se nadležnom organu drugog entiteta ili Brčko Distrikta i međuentitetskom tijelu.

Član 72.

Kada ministar nadležan za zaštitu životne sredine sazna za projekat koji se planira ili izvodi u drugom entitetu ili Brčko Distriktu, a koji bi mogao imati značajan uticaj na životnu sredinu u Republici Srpskoj, zatražiće od nadležnog organa drugog entiteta ili Brčko Distrikta potrebne informacije i dokumente s ciljem davanja tom organu mišljenja o uticajima projekta na životnu sredinu Republike Srpske i preduzeti sve neophodne mjere kako bi obezbijedio da zainteresovani organi i javnost mogu učestvovati u procjeni uticaja tog projekta na životnu sredinu Republike Srpske.

Ministarstvo nadležano za zaštitu životne sredine će preduzeti sve neophodne mjere kako bi obezbijedilo da nadležni organ drugog entiteta ili Distrikta Brčko dobije i razmotri mišljenja zainteresovanih organa i javnosti iz prethodnog stava.

Član 73.

Ako je međuentitetskim sporazumom, odnosno sporazumom sa Brčko Distriktom, detaljnije definisan postupak konsultacija sa drugim entitetom ili Brčko Distriktom u postupcima prethodne procjene i izdavanja rješenja o odobravanju studije za projekte sa mogućim uticajem na drugi entitet ili Brčko Distrikt, ministarstvo nadležano za zaštitu životne sredine će u tim postupcima primjenjivati odredbe tih sporazuma.

Član 74.

Troškove koji proizilaze iz postupanja prema odredbama člana 71. ovog zakona snosiće nosilac projekta, a troškovi koji proizilaze iz postupanja po odredbi člana 72. ovog zakona, podmiriće se iz sredstava Fonda za zaštitu životne sredine.

Član 75.

U slučaju projekata koji mogu imati prekogranični uticaj na drugu državu, ministarstvo nadležano za zaštitu životne sredine će postupati u smislu odredaba čl. od 70. do 74. ovog zakona, kada za to postoji obaveza na osnovu međunarodnih ugovora ili sporazuma, načela reciprociteta ili zvaničnih političkih dogovora.

Podzakonski akti

Član 76.

Ministar nadležan za zaštitu životne sredine će podzakonskim aktima detaljnije propisati:

- sprovođenje postupaka procjene uticaja propisanih ovim zakonom i omogućavanje učešća javnosti u tim postupcima,
- metodologiju za izradu studije uticaja,
- metodologiju za utvrđivanje obima i sadržaja studije uticaja,
- metodologiju za reviziju studije uticaja

X - IZDAVANJE EKOLOŠKIH DOZVOLA I SPREČAVANJE NESREĆA VEĆIH RAZMJERA

Član 77.

Aktivnosti ili postrojenja koja ugrožavaju ili mogu ugroziti životnu sredinu ili koja imaju ili mogu imati negativan uticaj na životnu sredinu stavlja se pod poseban režim kontrole.

Kontrola se sprovodi putem:

- posebnih obaveza i uslova propisanih za ove aktivnosti ili postrojenja (član 86.),
- uslova propisanih za dobijanje ekološke dozvole,
- dokumentacije u registru/katastru o zagađivanju životne sredine,
- redovne inspeksijske kontrole i
- sanacionih mjera za sprečavanje zagađivanja.

Osnovne obaveze odgovornog lica

Član 78.

Postrojenja moraju da budu izgrađena i da rade tako da:

- ne ugrožavaju niti ometaju zdravlje ljudi i ne predstavljaju nesnosnu/pretjeranu smetnju za ljude koji žive na području uticaja postrojenja ili za okolinu zbog emisija supstanci, buke, mirisa, vibracija ili toplote ili saobraćaja iz postrojenja ili prema postrojenju;
- preduzmu sve odgovarajuće preventivne mjere tako da se spriječi zagađenje i da se ne prouzrokuje značajnije zagađenje;
- izbjegavaju produkciju otpada;
- se energetske i prirodni resursi efikasno koriste;
- se preduzimaju neophodne mjere za sprečavanje nesreća/akcidenata i ograničavanje njihovih posljedica;
- se preduzimaju neophodne mjere nakon prestanka rada postrojenja da bi se izbjegao bilo kakav rizik od zagađenja i da bi se lokacija na kojoj se postrojenje nalazi vratilo u zadovoljavajuće stanje, što znači da su ispunjeni svi standardi kvaliteta životne sredine koji su bitni za lokaciju postrojenja naročito oni koji se tiču zaštite zemljišta i vode.

Uslovi dati u stavu 1. ovog člana predstavljaju opštu obavezu odgovornog lica koje treba ispuniti tokom izgradnje, rada i prestanka rada postrojenja. Ovi uslovi moraju biti ispunjeni prilikom donošenja ekološke dozvole.

Ako ne postoji poseban uslov za izdavanje ekološke dozvole (postrojenje nije navedeno u podzakonskom aktu), nadležni organ će prilikom izdavanja urbanističke saglasnosti/dozvole za gradnju za namjeravani projekat tražiti ispunjenje uslova propisanih stavom 1. ovog člana.

Ekološka dozvola

Član 79.

Podzakonskim aktom, Vlade, određuju se postrojenja koja mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu koju donosi organ propisan članom 81. ovog zakona. Podzakonskim aktom će se propisati pravila za donošenje ekološke dozvole.

Ekološka dozvola ima za cilj visok nivo zaštite životne sredine u cjelini preko zaštite vazduha, vode i zemljišta. Ukoliko je posebnim zakonom propisano donošenje drugih dozvola za postrojenja, ove dozvole će biti izdate zajedno sa ekološkom dozvolom. Organi nadležni za izdavanje posebnih dozvola uključuju se u postupak izdavanja ekološke dozvole.

Ekološka dozvola se izdaje i za značajnu promjenu postrojenja.

Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole (u daljem tekstu: nadležni organ) vrši svakih pet godina reviziju izdate ekološke dozvole i obnavlja dozvolu, mijenjajući po potrebi uslove iz dozvole.

Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole

Član 80.

Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole sadrži:

- ime i adresu odgovornog lica i adresu lokacije na kojoj se postrojenje nalazi,
- opis postrojenja i aktivnosti (plan, tehnički opis rada, itd.),
- opis osnovnih i pomoćnih sirovina, ostalih supstanci i energije koja se koristi ili koju proizvodi postrojenje,
- opis izvora emisija iz postrojenja,
- opis stanja lokacije na kojoj se postrojenje nalazi,
- opis prirode i količine predviđenih emisija iz postrojenja u sve dijelove životne sredine (vazduh, voda, zemljište) kao i identifikacija značajnih uticaja na životnu sredinu,
- opis predloženih mjera, tehnologija i drugih tehnika za sprečavanje, ili ukoliko to nije moguće, smanjenje emisija iz postrojenja,
- opis mjera za sprečavanje produkcije i za povrat korisnog materijala iz otpada koji proizvodi postrojenje,
- opis ostalih mjera radi usklađivanja sa osnovnim obavezama odgovornog lica, posebno mjera nakon zatvaranja postrojenja,
- opis mjera planiranih za praćenje emisija unutar područja i njihov uticaj,
- opis alternativnih rješenja.

Zahtjev mora sadržavati i ostale dokaze radi dobijanja dozvola propisanih posebnim zakonima koje će biti izdate zajedno sa ekološkom dozvolom.

Dokaze iz stava 1. ovog člana moraju da pripreme ovlašćene institucije, a odgovorno lice ove dokaze podnosi uz zahtjev nadležnom organu.

U slučaju kada se za novo postrojenje ili za značajnu promjenu postojećeg postrojenja sprovodi procjena uticaja, sve relevantne informacije prikupljene primjenom čl. od 59. do 67. ovog zakona prilažu se zahtjevu iz stava 1. ovog člana i uzimaju u obzir kod izdavanja ekološke dozvole.

Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine obavještava javnost i zainteresovanu javnost o podnesenom zahtjevu za ekološku dozvolu obavještenjem u jednom od dnevnih listova u Republici Srpskoj. Obavještenje sadrži osnovne podatke iz zahtjeva i priložene dokumentacije i informacije navedene u članu 35. stav 4. ovog zakona.

Organ iz prethodnog stava će obezbijediti zainteresovanoj javnosti besplatan uvid u zahtjev za ekološku dozvolu i priloženu dokumentaciju od dana objavljivanja obavještenja iz prethodnog stava do isteka roka iz stava 6. ovog člana.

Zainteresovana javnost može u roku 30 dana od dana objavljivanja obavještenja iz stava 5. ovog člana podnijeti nadležnom organu mišljenje o zahtjevu i priloženoj dokumentaciji, u pisanoj formi.

Odredbe st. 4, 5. i 6. ovog člana će se primijeniti i u postupku odlučivanja predviđenom u članu 79. stav 4. ovog zakona, kada se uslovi iz ekološke dozvole mijenjaju po odredbi člana 82. stav 1. alineje prve ovog zakona.

Izdavanje ekološke dozvole, organi nadležni za izdavanje ekoloških dozvola, sprječavanje nesreća velikih razmjera

Član 81.

Nadležni organ je dužan da u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva rješenjem izda ekološku dozvolu. Dozvola posebno sadrži osnovne obaveze odgovornog lica i uslove propisane zakonima čije odredbe se primjenjuju na dato postrojenje. Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni, nadležni organ neće izdati dozvolu.

Ekološka dozvola sadrži:

- granične vrijednosti emisija za zagađujuće materije koje moraju biti zasnovane na najboljim raspoloživim tehnologijama;
- uslove za zaštitu zemljišta, vazduha, vode, biljnog i životinjskog svijeta;
- mjere za upravljanje otpadom koje proizvodi postrojenje;
- zahtjeve za praćenje emisija uz određivanje metodologije i učestalosti mjerenja;
- uslove za dovođenje na minimum prekograničnog zagađenja;
- mjere za uslove života u vanrednim situacijama.

Ukoliko standardi o kvalitetu životne sredine (vode, vazduha...) zahtijevaju strožije uslove od onih koji se postižu primjenom najboljih raspoloživih tehnologija, dodatne mjere će se odrediti radi izdavanja dozvole (npr. ograničenje radnih sati, manje zagađujućih goriva, itd.).

Nadležni organ u roku osam dana od dana uručenja rješenja o ekološkoj dozvoli nosiocu projekta objavljuje rješenje na internet stranici ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine, odnosno Vlade.

O donesenom rješenju o ekološkoj dozvoli nadležni organ obavještava zainteresovanu javnost putem obavještenja u jednom od dnevnih listova u Republici Srpskoj. Rješenje se objavljuje u roku o osam dana od dana njegovog uručenja podnosiocu zahtjeva za ekološku dozvolu.

Obavještenje iz prethodnog stava sadrži:

- sadržaj odluke i
- osnovne razloge na kojima je odluka zasnovana.

Za postrojenja za koja je potrebna ekološka dozvola ili na koja se odnose odredbe u vezi sa kontrolom opasnosti od nesreća velikih razmjera nadležni su sljedeći organi:

- ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine za velika i srednja postrojenja iznad pragova koji su propisani podzakonskim aktom i za postrojenja koja su navedena u okviru odredbi o sprečavanju nesreća većih razmjera;
- lokalni organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine za manja postrojenja, odnosno postrojenja koja su ispod utvrđenih pragova propisanih podzakonskim aktom, odnosno koja nisu propisana podzakonskim aktom.

Troškove obavještavanja i omogućavanja učešća javnosti u postupku izdavanja rješenja o ekološkoj dozvoli snosi podnosilac zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole u skladu sa troškovnikom, koji podzakonskim aktom određuje ministar nadležan za zaštitu životne sredine.

Ponovno razmatranje i izmjena dozvola

Član 82.

Nadležni organ ponovo razmatra i mijenja ekološku dozvolu, ili, ukoliko ona nije potrebna, urbanističku saglasnost:

- ukoliko je zagađenje koje stvara dato postrojenje toliko značajno da postojeće granične vrijednosti emisije propisane u dozvoli moraju biti razmotrene ili nove vrijednosti moraju biti unesene u dozvolu,

- ukoliko je došlo do značajnih promjena u najboljim raspoloživim tehnologijama koje omogućuju značajno smanjenje emisija bez većih troškova ili

- ukoliko bezbjednost odvijanja rada i aktivnosti zahtijeva korištenje drugih tehnologija.

Nadležni organ može izmijeniti ekološku dozvolu na zahtjev lica koje živi na području na kojem rad postrojenja može imati negativan uticaj.

Ukoliko izmjene postrojenja radi prilagođavanja uslovima iz oblasti zaštite životne sredine prouzrokuju korjenite promjene postrojenja, nadležni organ mora naložiti odgovornom licu da mu dostavi program poboljšanja/prilagođavanja za postrojenje sa mjerama i vremenskim rokovima za prilagođavanje postrojenja osnovnim obavezama utvrđenim ovim zakonom.

Sprječavanje i kontrola nesreća velikih razmjera

Član 83.

Odgovorno lice postrojenja u kojem su prisutne opasne supstance mora preduzeti sve preventivne mjere neophodne za sprečavanje nesreća većih razmjera i ograničiti njihov uticaj na ljude i životnu sredinu. Odgovorno lice uvijek mora predočiti nadležnom organu, a posebno prilikom inspeksijskog nadzora, da je preduzeo neophodne mjere propisane ovim zakonom.

Prekogranični uticaji

Član 84.

Ukoliko rad nekog postrojenja može da izazove značajne negativne posljedice na području druge države ili entiteta, ili ukoliko druga država ili entitet tako zahtijeva, zahtjev za izdavanje ekološke dozvole biće dostavljen drugom entitetu putem nadležnog organa, drugoj državi u isto vrijeme kada postane dostupan javnosti.

Ukoliko, u okviru procesa izdavanja dozvole koji se sprovodi u drugoj državi ili entitetu ili Brčko Distriktu, nadležno ministarstvo primi dokaze o tome da postrojenje može imati negativan uticaj na životnu sredinu na području Republike Srpske, nadležno ministarstvo će informisati stanovništvo koje živi na tom području i pružiti mogućnost da iznesu svoje mišljenje.

Lica koja žive na području drugog entiteta ili Brčko Distrikta imaju ista prava da učestvuju u ovom postupku, kao i ona lica koja žive na području gdje postrojenje treba da se gradi. Lica koja žive u drugom entitetu ili Brčko Distriktu i na koje rad postrojenja može da ima negativne posljedice mogu imati svojstvo stranke u postupku.

Detaljne informacije u vezi prekograničnih uticaja rada postrojenja na drugu državu mogu biti određene u bilateralnim sporazumima sklopljenim sa drugim državama. Detalji o postupcima

vezanim za projekte koji mogu imati međuentitetske prekogranične uticaje odnosno uticaje na Brčko Distrikt mogu biti određeni sporazumima. Ovakvi sporazumi se donose uz mišljenje nadležnog međuentitetskog tijela.

Postojeća postrojenja

Član 85.

Za postrojenja koja rade, odnosno za postrojenja koja su dobila odobrenje za građenje i dozvolu za rad odnosno upotrebu bez ekološke dozvole, prije stupanja na snagu ovog zakona, moraju se obezbijediti ekološke dozvole do 2008. godine.

Ekološka dozvola za postojeća postrojenja može sadržavati plan aktivnosti sa mjerama i rokovima za postepeno smanjenje emisija, odnosno zagađivanja.

Ministar će odrediti rokove za podnošenje zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole za određene vrste postojećih postrojenja putem podzakonskih akata, uzimajući u obzir njihovu mogućnost zagađivanja.

Na promjene u radu postojećih postrojenja, primjenjivaće se odredbe ovog zakona.

Podaci koje dostavlja odgovorno lice

Član 86.

Odgovorno lice za postrojenja za koje je izdata ekološka dozvola mora redovno da obavještava nadležni organ o rezultatima praćenja emisija i bez odlaganja da prijavi svaku slučajnu ili nepredviđenu nezgodu ili akcident koji značajno utiču na životnu sredinu i dostavlja nadležnoj instituciji sve podatke i informacije potrebne da bi se ispunili uslovi propisani za izvještavanja na entitetskom, međuentitetskom i međudržavnom nivou.

Odgovorno lice za postrojenja za koja je izdato rješenje o ekološkoj dozvoli mora obavijestiti organ koji je izdao ekološku dozvolu o bilo kakvoj planiranoj promjeni u radu postrojenja, koja bi mogla imati posljedice po životnu sredinu.

Informisanje o nesrećama

Član 87.

Odgovorno lice postrojenja mora da obavijestiti ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine o nesreći većih razmjera i dostavi sljedeće podatke:

- okolnosti nesreće,

- opasne supstance koje su prisutne,
- podatke potrebne za procjenu uticaja nesreće na ljude i životnu sredinu,
- hitne mjere koje su preduzete.

Odgovorno lice mora da obavijesti nadležno lice organ iz stava 1. ovog člana o mjerama predviđenim za ublažavanje posljedica nesreće i sprečavanje pojave novih.

Izveštaj o procjeni opasnosti

Član 88.

Za postrojenja u kojima su opasne supstance prisutne u propisanim količinama, odgovorno lice mora da napravi izvještaj o stanju bezbjednosti iz kojeg se vidi:

- da su politika sprečavanja nesreća većih razmjera i sistem bezbjednosnog upravljanja za njeno sprovođenje počeli da se sprovode;
- da su rizici od pojave većih nesreća identifikovani i da su preduzete neophodne mjere za identifikovanje takvih nesreća i ograničavanje njihovih posljedica;
- da su odgovarajuća bezbjednost i pouzdanost uključene u projektovanje, gradnju, funkcionisanje i održavanje postrojenja;
- da su napravljeni unutrašnji planovi intervencija koji pružaju informacije za donošenje spoljnog plana.

Izveštaj mora sadržavati dovoljno informacija da bi nadležno ministarstvo prilikom izrade prostornih planova bilo u mogućnosti da odredi lokacije za nove djelatnosti u blizini postojećih postrojenja. Izvještaj sadrži izmjenjenu listu opasnih supstanci prisutnih u datom postrojenju.

Ministar, u saradnji sa međuentitetskim tijelom, donosi akt kojim propisuje način izrade i sadržaj izveštaja o bezbjednosnom stanju.

Odgovorno lice vrši reviziju izvještaja o bezbjednosnom stanju svakih pet godina, a kada je to potrebno, izvještaj se mijenja i ranije ili na inicijativu odgovornog lica ili na zahtjev nadležnog organa iz razloga što se činjenično stanje izmijenilo ili su se pojavile nove tehnologije u vezi pitanja bezbjednosti.

Izveštaj o procjeni opasnosti podosi se nadležnom ministarstvu.

Za nova postrojenja zajedno sa zahtjevom za izdavanje dozvola propisanih ovim ili drugim zakonima, a za postojeća postrojenja u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog zakona, u slučaju da ga je neophodno izmijeniti ili izmijeniti periodični izvještaj bez odlaganja.

Izveštaj o procjeni opasnosti mora biti dostupan javnosti.

Promjene na postrojenju

Član 89.

U slučaju promjena na postrojenju ili količini opasnih supstanci koje mogu biti većih nesreća, odgovorno lice mora ukoliko je to neophodno, promijeniti politiku sprečavanja nesreća većih razmjera ili izvještaj o stanju bezbjednosti.

Informacija o procjeni opasnosti

Član 90.

Odgovorno lice je dužno dostaviti informacije o mjerama procjene opasnosti licima na koje nesreća većih razmjera uzrokovana kvarom na postrojenju može imati uticaja, kao i o adekvatnom ponašanju u slučaju nesreće. Ove informacije će se razmatrati svake treće godine ili ukoliko je to neophodno, ponovljene i izmijenjene najmanje svake pete godine. Informacije moraju biti dostupne javnosti.

Obaveze Ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine

Član 91.

Na osnovu obavještenja koja se podnose, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine je dužno da vodi evidenciju i vrši izmjene u registru postrojenja, kao i da vodi registar nesreća većih razmjera koje su prijavljene.

Nadležno ministarstvo iz stava 1. ovog člana će zabraniti upotrebu ili puštanje u pogon postrojenja ili dijelova postrojenja ukoliko postoje ozbiljni nedostaci kod mjera koje odgovorno lice preduzima za sprečavanje ili ublažavanje nesreća ili ukoliko odgovorno lice nije dostavilo obavještenje, izvještaj o stanju bezbjednosti ili neku drugu traženu informaciju u navedenom roku.

Član 92.

Na osnovu izvještaja o procjeni opasnosti, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine dužno je identifikovati postrojenja ili grupe postrojenja kod kojih vjerovatnoća ili mogućnost pojave posljedica prozrokovane nesrećom većih razmjera mogu biti povećane zbog blizine lokacije ili blizine takvih postrojenja kao i da izvrši identifikaciju supstanci.

Kada se takva postrojenja identifikuju, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine mora obezbijediti razmjenu informacija koje će omogućiti odgovornim licima takvih postrojenja da uzmu u obzir prirodu i ukupni rizik nastao zbog pojave nesreća većih razmjera prilikom izrade planova sprečavanja većih nesreća, upravljanja sistema sigurnosti, pripremanja izvještaja o procjeni opasnosti i unutrašnjih planova intervencija u vanrednim situacijama.

Pravna i fizička lica ovakvih postrojenja koja su utvrđena stavom 1. ovog člana moraju raditi na informisanju javnosti i dostavljanju informacija nadležnom organu radi pripreme spoljnih planova intervencije.

Unutrašnji i spoljašnji planovi intervencije

Član 93.

Pravno lice je dužno da izradi i pripremi unutrašnji plan intervencije koji sadrži mjere koje će se preduzeti u postrojenju u slučaju nesreća većih razmjera i dostaviti ga nadležnom organu za upravljanje u vanrednim situacijama, radi izrade spoljašnjih planova intervencije za mjere koje će se preduzeti izvan postrojenja.

Svrha izrade planova intervencije je:

- da kontrolišu nesreće tako da se njihove posljedice svedu na najmanju moguću mjeru i da se ograniči štetan uticaj po ljude, životnu sredinu i imovinu;
- da se primjenjuju mjere koje su neophodne za zaštitu čovjeka i životne sredine od uticaja nesreća većih razmjera;
- da se prenesu neophodne informacije javnosti i nadležnim službama i organima koji se nalaze u datom području;
- da se omogući restauracija i čišćenje životne sredine nakon nesreća većih razmjera.

Unutrašnji i spoljašnji planovi intervencija moraju biti primijenjeni bez odlaganja u slučaju nesreća većih razmjera ili u slučaju pojave nekontrolisane nezgode koja bi mogla dovesti do veće nesreće.

Odgovorno lice ili nadležno ministarstvo je dužno u periodu od tri godine provjeriti i ukoliko je neophodno, izmijeniti unutrašnji, odnosno spoljašnji plan intervencije uzimajući u obzir promjene do kojih je došlo u radu postrojenja ili u planovima intervencije, ili u novim tehnološkim saznanjima.

Planovi prostornog uređenja

Član 94.

Kod izrade i donošenja planova prostornog uređenja moraju se uzeti u obzir ciljevi sprečavanja nesreća većih razmjera i ograničavanje njihovih posljedica, a posebno kod određivanja prostora namijenjenog za nova postrojenja i promjene koje će nastati na postojećim postrojenjima i nove građevine (saobraćajnice, javna mjesta) u blizini stambenih naselja.

Mora se voditi računa o udaljenostima između postrojenja iz stava 1. ovog člana i stambenih naselja, javnih mjesta i područja posebne prirodne osjetljivosti za kojima postoji poseban interes.

Da se ne bi povećao rizik po ljude ili životnu sredinu, vlasnik postojećeg postrojenja i nadležni organ moraju voditi računa o potrebi primjene dodatnih tehničkih mjera zaštite.

XI - UTVRĐIVANJE USLOVA ZA POSTROJENJA I STANDARDA ZA KVALITET ŽIVOTNE SREDINE

Propisi/podzakonski akti

Član 95.

Ministar nadležan za zaštitu životne sredine, na osnovu ovog zakona, donosi podzakonske akte kojim propisuje:

- posebne uslove koji se tiču dokumenata koji se podnose tokom postupka izdavanja ekološke dozvole;
- pravila za vođenje postupka izdavanja ekoloških dozvola;
- uslove u vezi sa izdavanjem ekoloških dozvola za posebne vrste postrojenja, a posebno u vezi sa najboljim raspoloživim tehnologijama i graničnim vrijednostima emisija i tehničkim mjerama u skladu sa pravilima za uspostavljanje standarda;
- mjerenja i podnošenje izvještaja o emisijama, relevantne metode, dokumentaciju i prenošenje podataka nadležnim organima;
- uslove koje mora ispunjavati ovlašćena institucija za pripremu dokumentacije koja je propisana ovim zakonom;
- dodatne odredbe za sprečavanje nesreća većih razmjera;
- standarde kvaliteta životne sredine.

Propisi iz stava 1. ovog člana donose se na osnovu preporuka međuentitetskog tijela za zaštitu životne sredine i standarda koje utvrđuje zavod za standardizaciju.

Ministar nadležan za zaštitu životne sredine će podzakonskim aktom detaljnije propisati sprovođenje postupka izdavanja ekološke dozvole propisanog ovim zakonom i omogućavanje učešća javnosti u tom postupku.

Standardi za postrojenja

Član 96.

Ministar nadležan za zaštitu životne sredine utvrđuje podzakonskim aktom standarde za vrste postrojenja ili djelatnosti u skladu sa najboljim raspoloživim tehnologijama i savremenim naučnim dostignućima kako bi se uticaji postrojenja na životnu sredinu spriječili ili sveli na najmanju moguću mjeru, što se postiže putem:

- uspostavljanja graničnih vrijednosti emisija za zagađujuće materije;
- određivanja tehnoloških i operativnih uslova za postrojenja;
- postavljanjem uslova za mjerenja, monitoring i podnošenje izvještaja.

Standardi se primjenjuju i na postojeća postrojenja. Podzakonskim aktima iz stava 1. ovog člana propisuje se vremenski rok za prilagođavanje i opremanje postojećih postrojenja, uzimajući u obzir potencijal zagađivanja i tehnologije kojima raspolaže postojeće postrojenje.

Ministar nadležan za zaštitu životne sredine priprema prijedlog podzakonskog akta iz stava 1. ovog člana, uzimajući u obzir postojeće međunarodne standarde, standarde i publikacije Evropske unije, uporedne standarde drugih zemalja i naučne publikacije.

XII - NADZOR

Upravni nadzor

Član 97.

Upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, vrši ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine.

Inspekcijski nadzor

Član 98.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i drugih propisa donesenih na osnovu njega vrše opštinski, odnosno gradski i republički organi uprave nadležni za poslove zaštite životne sredine, svako u okviru svojih nadležnosti.

Inspektor za zaštitu životne sredine u vršenju inspekcijskog nadzora koristi odredbe utvrđene zakonom o državnoj upravi i ovim zakonom.

Poslove inspekcije zaštite životne sredine u prvom stepenu obavlja opštinski, odnosno gradski organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine, a u drugom stepenu ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine.

Član 99.

Za republičkog inspektora zaštite životne sredine može biti postavljeno lice sa završenom visokom stručnom spremom tehničkih ili prirodnih nauka, dok se za opštinskog, odnosno gradskog inspektora za zaštitu životne sredine mogu postaviti lica sa visokom školskom spremom odgovarajućeg smijera.

Opštinski inspektor za zaštitu životne sredine postavlja se uz saglasnost ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine.

Član 100.

Inspektori zaštite životne sredine imaju prava na nesmetan pristup svim prostorijama, radnim područjima i postrojenjima radi sprovođenja kontrole na licu mjesta. Inspektori mogu kontrolisati sva dokumenta, uređaje i materijale koji se nalaze u pogonu i postrojenjima, uzimati uzorke i sprovođiti mjerenja, odnosno vršiti kontrolu na svim mjestima gdje postoji mogućnost ugrožavanja životne sredine.

Pravno lice čiji rad podliježe nadzoru dužno je omogućiti sprovođenje inspekcijskog nadzora, dati na uvid potrebnu dokumentaciju i pružiti sve potrebne podatke i obavještenja.

O izvršenom nadzoru, utvrđenom stanju i preduzetim, odnosno izvršenim mjerenjima, inspektor je dužan da sačini zapisnik.

Ako inspektor utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, rješenjem će narediti mjere i rok za njihovo otklanjanje, a ako smatra da je povredom učinjeno krivično djelo ili prekršaj, inspektor će podnijeti prijavu nadležnom organu.

Primjerak zapisnika dostavlja se pravnom licu kod kojeg je vršen inspekcijski nadzor u roku od 15 dana.

Član 101.

Ukoliko je inspektor prilikom vršenja inspekcijskog nadzora utvrdio nepravilnosti kojima je povrijeđen zakon ili drugi propis donesen na osnovu zakona, dužan je donijeti rješenje kojim će naložiti otklanjanje nedostataka u određenom roku.

Ukoliko utvrđene nepravilnosti nisu otklonjene u datom roku, inspektor će donijeti rješenje o zabrani rada postrojenja, odnosno pravnog lica koje obavlja djelatnost.

Na rješenje inspektora može se uložiti žalba ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine ali ista ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 102.

Nadležni organ dužan je da uspostavi inspekcijski nadzor u stalni sistem kontrole za postrojenja i pogone koje koriste opasne materije, uključujući i skladištenje opasnih materija radi kontrole upravljanja sigurnosnim sistemom i sprovođenja plana sprečavanja nesreća velikih razmjera.

Nadležni organ mora izraditi program kontrole po kojem će se predvidjeti najmanje jedan pregled godišnje za postrojenje u kojem su prisutne opasne materije, utvrđene propisima.

Ukoliko postrojenje mora da prođe postupak procjene uticaja na životnu sredinu, kontrola koju vode organi za procjenu uticaja će biti usklađena sa pomenutom kontrolom.

XIII - SISTEM EKO-OZNAČAVANJA I UPRAVLJANJA ŽIVOTNOM SREDINOM

Član 103.

Sistem dodjele eko-oznaka se uspostavlja radi podsticanja izrade, proizvodnje, marketinga, kao i upotrebe proizvoda sa smanjenim uticajem na životnu sredinu u toku ukupnog perioda trajanja tog proizvoda, kao i radi bolje informisanosti potrošača o uticaju proizvoda na životnu sredinu. Eko-

oznaka se dodjeljuje za proizvode i usluge.

Eko-oznaka je amblem koji se utvrđuje posebnim propisima.

Utjecaji na životnu sredinu se utvrđuju na osnovu ispitivanja međusobnog djelovanja proizvoda sa životnom sredinom, uključujući korišćenje energije i prirodnih resursa, u odnosu na ukupan životni ciklus proizvoda.

Sistem dodjele mora biti u skladu sa postojećim i novonastalim zdravstvenim, bezbjednosnim i ekološkim zahtjevima.

Podzakonskim aktom donijetim na osnovu ovog zakona, ministar nadležan za zaštitu životne sredine propisuje sistem dodjele oznaka, na način koji omogućava dobrovoljno učešće pravnih i fizičkih lica, čiji proizvodi i usluge zadovoljavaju zahtjeve ovog sistema.

Član 104.

Eko-oznaka se može dodijeliti za proizvode koji su u skladu sa osnovnim ekološkim uslovima i kriterijem eko-oznaka koji se uspostavlja prema grupi proizvoda.

Pod grupom proizvoda podrazumijeva se bilo koja vrsta proizvoda ili usluga koji imaju slične svrhe i koji se kao takvi izjednačavaju u smislu upotrebe i zapažanja od strane potrošača.

Da bi bila uvrštena u ovu vrstu označavanja, grupa proizvoda mora ispunjavati sljedeće uslove:

- da je zastupljena u znatnoj mjeri u prodaji i prometu na tržištu;
- da u toku jedne ili više faza ukupnog životnog ciklusa proizvoda ima važan uticaj na životnu sredinu na globalnom ili regionalnom planu;
- da predstavlja veliku mogućnost uticaja na životnu sredinu u smislu poboljšanja životne sredine putem izbora potrošača i daju podsticaj proizvođačima, ili onima koji pružaju usluge, da iznađu konkurentne prednosti, nudeći proizvode koji odgovaraju sistemu eko-oznaka i
- da se znatan dio prodajne količine proizvoda te grupe nalazi u prodaji za konačnu potrošnju i upotrebu.

Eko-oznake se ne mogu stavljati na supstance, ili preparate, koji su označeni kao veoma toksični i opasni po životnu sredinu, ili koji su kancerogeni, toksični za reprodukciju, ili su mutageni, kao ni na proizvode koji se izrađuju procesima za koje postoji vjerovatnoća da su izrazito opasni po čovjeka ili životnu sredinu, ili da njihova uobičajena primjena može biti opasna za potrošača.

Posebnim propisima urediće se dodjela eko-oznaka za hranu, piće, farmaceutske ili medicinske uređaje.

Član 105.

Podzakonskim aktima će se utvrditi nadležni organ koji vrši upravljanje sistemom eko-oznaka, od izbora grupa proizvoda i njihovog ekološkog kriterija, do dodjele eko-oznake i zaključivanja ugovora koji se odnosi na uslove za upotrebu oznake.

Izbor grupa proizvoda i ekološki kriterijumi tih grupa se utvrđuje nakon konsultacija sa predstavnicima zainteresovanih grupa iz oblasti industrije, trgovine, potrošačkih organizacija, organizacija za pitanje zaštite životne sredine. Zainteresovane grupe same biraju svoje predstavnike zavisno od grupe proizvoda o kojima se radi.

Pravila postupaka utvrđuju se podzakonskim aktom.

Član 106.

Eko-oznaka se dodjeljuje na osnovu zahtjeva kojeg podnose proizvođač, uvoznik, snabdjevač uslugama i trgovac.

Odluku o dodjeli oznake donosi nadležni organ, koji prima zahtjev nakon što provjeri da li su ispoštovani zahtjevi ekoloških kriterijuma za te grupe proizvoda.

Oznaka se dodjeljuje na period od tri godine.

Nadležni organ zaključuje ugovor sa podnosiocem zahtjeva za eko-oznaku kojim su utvrđeni uslovi korišćenja oznake. Ovaj ugovor sadrži i odredbe koje se odnose na povlačenje ovlašćenja za korišćenje oznake.

Podzakonskim aktom iz člana 105. stav 1. se određuju troškovi postupka dodjele i takse za korišćenje oznaka koju plaća podnosilac zahtjeva za dodjelu eko-oznake.

Eko-oznaka se ne može koristiti, niti se može pozivati na eko-oznaku pri reklamiranju, sve dok se ne izvrši dodjela oznake, a nakon dodjele se može koristiti samo za onu vrstu proizvoda za koju je dodijeljena.

Član 107.

Sistem upravljanja životnom sredinom obuhvata organizacionu strukturu, obaveze, postupke i resurse bilo koje organizacije za utvrđivanje i sprovođenje sistemskih mjera za zaštitu životne sredine.

Glavni ciljevi ovog sistema su da se izvrši procjena i unapređivanje djelatnosti u okviru zaštite životne sredine, te pružanja odgovarajućih informacija javnosti, kao i da se nastavi sa stalnim i neprekidnim unapređivanjem operacionih djelatnosti u okviru zaštite životne sredine.

Osnovni elementi ovog sistema su sljedeći:

- uspostavljanje i sprovođenje sistemskih mjera za zaštitu životne sredine, programa i sistema upravljanja od strane organizacija,
- sistematične, objektivne i periodične procjene djelovanja takvih elemenata i
- prikupljanje informacija o unapređenju u oblasti zaštite životne sredine.

Član 108.

Podzakonskim aktom uređuje se sistem za upravljanje i kontrolu životne sredine kao i uslovi učešća u tom sistemu i postupak za evidentiranje u registru.

Organizacije koje ispunjavaju uslove za uključivanje u takav sistem moraju se registrovati kao jedinice koje mogu učestvovati u sistemu. Nadležni organ propisan aktom iz stava 1. ovog člana vrši registraciju date organizacije, preduzeća na osnovu ekološke izjave, propisane istim aktom.

Da bi se mogla registrovati u ovom sistemu, organizacija, preduzeće mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- usvojiti systemske mjere za zaštitu životne sredine, koja osim što moraju biti u skladu sa određenim zakonskim zahtjevima koji se odnose na pitanja životne sredine, moraju obuhvatati obaveze koje imaju za cilj opravdano stalno unapređivanje u oblasti zaštite životne sredine, u smislu smanjivanja štetnog uticaja na životnu sredinu do nivoa koji odgovara ekonomski izvodljivoj primjeni odgovarajućih najboljih raspoloživih tehnologija;

- vršiti ekološke preglede;
- uvesti program za zaštitu životne sredine i sistem upravljanja životne sredine primjenljiv za sve aktivnosti na tom mjestu; program zaštite životne sredine ima za cilj ostvarivanje obaveza sadržanih u sistemskim mjerama zaštite i poboljšanja životne sredine, i unapređivanje rada na tom planu;

- sprovoditi kontrolu i doprinositi kontroli u pogledu zaštite životne sredine;
- uspostaviti ciljeve na najvišem nivou odgovarajućeg sistema upravljanja koji su usmjereni na stalno unapređivanje rada u oblasti zaštite životne sredine, u smislu određivanja kontrole i revidirati programe za zaštitu životne sredine kako bi se omogućilo ostvarivanje ciljeva na tom mjestu;

- pripremiti ekološku izjavu, koja se objavljuje javno;
- imati systemske mjere za zaštitu životne sredine, program, sistem upravljanja, izvršiti pregled ili postupak kontrole i ekološke studije, ili provjeriti da li ekološke studije odgovaraju određenim zahtjevima nezavisnih verifikatora;
- proslijediti ekološku izjavu nadležnom organu.

Dobrovoljni sporazumi

Član 109.

Lica koja zastupaju određene interese grupa mogućih zagađivača ili pojedinih zagađivača mogu zaključiti sporazume sa nadležnim organima radi zadovoljavanja ekoloških zahtjeva na ekološki prihvatljiv i ekonomski efikasan način.

Podzakonskim aktima propisaće se uslovi i postupak za dobrovoljni sporazum i u skladu sa uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 110.

Kod zaključivanja dobrovoljnog sporazuma moraju se uzeti u obzir sljedeće smjernice i uslovi:

- uspostavljanje procesa konsultacija, u kojem bi zainteresovane grupacije – sve relevantne poslovne asocijacije ili preduzeća, udruženja za zaštitu životne sredine, lokalni i drugi organi mogli dati svoje sugestije o nacrtu sporazuma;
- ugovor je obavezujući za obje strane i predviđa jasan okvir, te može obuhvatiti i sankcije koje su primjenjive u slučaju nepoštivanja ugovora;
- ciljevi ugovora izražavaju se broječanim iznosima;
- uspostavljanje cilja i određivanje roka pristupa sporazumu;
- definisanje sporazuma na način na koji se odvija monitoring;
- sporazumi se objavljuju u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

XIV - FINANSIRANJE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE I EKONOMSKI INSTRUMENTI

Budžet Republike Srpske

Član 111.

U budžetu Republike Srpske obezbjeđuju se sredstva za:

- podršku u ostvarivanju zadataka koji proizilaze iz obaveza i odgovornosti prema međunarodnoj zajednici iz oblasti zaštite životne sredine;
- suzbijanje štete po životnu sredinu, u slučaju kada se ne može primijeniti odgovornost za izazivanje štete određenom licu;
- troškove sprečavanja ili otklanjanja štete po životnu sredinu koja zahtijeva neposrednu intervenciju;
- podršku mjerama u cilju zaštite životne sredine, naročito u oblasti razvoja i funkcionisanja informativnog sistema, kontrole od strane javne uprave, obrazovanja i širenja informacija, istraživanja i aktivnosti javnosti koje se odnose na zaštitu životne sredine.

Fond za zaštitu životne sredine

Član 112.

Fond za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Fond) osniva se zakonom s ciljem prikupljanja i distribucije finansijskih sredstava za zaštitu životne sredine na području Republike Srpske, a koristiće se naročito za sljedeće namjene:

- podrška u ostvarivanju zadataka koji proizilaze iz obaveza i odgovornosti prema međunarodnoj zajednici iz oblasti zaštite životne sredine;
- suzbijanje štete po životnu sredinu u slučaju kada se ne može primijeniti odgovornost za izvršavanje štete određenom licu;
- troškovi sprečavanja ili otklanjanja štete po životnu sredinu koja zahtijeva neposrednu intervenciju;
- podrška mjerama u cilju zaštite životne sredine, naročito u oblasti razvoja i finansiranja informativnog sistema, obrazovanja i širenja informacija, istraživanja i aktivnosti javnosti koje se odnose na zaštitu životne sredine;
- unapređivanje razvoja ekonomske strukture koja je povoljna za životnu sredinu;
- očuvanje zaštićenih prirodnih područja;
- unapređivanje ekološke svijesti javnosti i istraživanje životne sredine.

XV – GRAĐANSKA ODGOVORNOST ZA ŠTETU NANESENU ŽIVOTNOJ SREDINI

Član 113.

Radi sprečavanja nanošenja štete životnoj sredini i obezbjeđenja adekvatne naknade, ovim zakonom se utvrđuje odgovornost za djelatnosti opasne za životnu sredinu u oblasti zaštite životne sredine, sanaciju štete nanese životnoj sredini, teret dokazivanja, pristup informacijama o odgovornim licima, pravila za davanje prava nevladinim organizacijama i dužnost odgovornih lica da nadoknade štetu.

Odgovornost u odnosu na djelatnosti

Član 114.

Pravno lice, koje se bavi djelatnošću opasnom po životnu sredinu, odgovorno je za štetu nanese tom djelatnošću ljudima, imovini i životnoj sredini.

Djelatnosti opasne po životnu sredinu su one djelatnosti koje predstavljaju značajan rizik za ljude, imovinu ili životnu sredinu. Opasne djelatnosti po životnu sredinu su:

- upravljanje lokacijama koje su opasne za životnu sredinu,
- oslobađanje genetički modifikovanih organizama i
- oslobađanje mikroorganizama.

Pod opasnim lokacijama se podrazumijevaju: rudnici, nalazišta nafte ili rafinerije, postrojenja za snabdijevanje plinom i taljenje, termoelektrane, koksne peći, postrojenja za proizvodnju i obradu metala i minerala, hemijska postrojenja, postrojenja za tretman, spaljivanje i skladištenje otpada, postrojenja za tretman otpadnih voda, klaonice, bojare i kožare, postrojenja za proizvodnju papira, brane i gasovodi ili naftovodi.

«Genetički modifikovani organizmi» su bilo koje biološke jedinice sposobne za reprodukciju ili prenošenje genetičkog materijala.

«Mikroorganizmi» su mikrobiološke jedinice, ćelijske ili bezćelijske, sposobne za replikaciju ili prenošenje genetičkog materijala.

Ukoliko više lica na istoj lokaciji obavlja opasnu djelatnost, onda snose zajedničku odgovornost za štete.

Izuzeci od odgovornosti

Član 115.

Pravno lice se oslobađa odgovornosti za štetu prouzrokovanu:

- ratom, građanskim ratom ili nekom posebnom prirodnom pojavom,
- od strane trećeg lica čija je namjera bila nanošenje štete ili
- zbog posebnih naredbi i mjera nadležnih organa, koje su direktno prouzrokovale štetu.

Odgovornost je isključena i ukoliko pravno lice dokaže da je primijenilo odgovarajuće mjere zaštite koje su okolnosti zahtijevale, kako bi spriječilo ili ublažilo štetu.

Pretpostavka uzročnosti

Član 116.

Ukoliko je djelatnost opasna za životnu sredinu zbog specifičnih okolnosti slučaja i može prouzrokovati štetu, pretpostavlja se da je šteta nastala tom djelatnošću.

Djelatnost koja prouzrokuje štetu procjenjuje se na osnovu načina rada, korišćenih postrojenja, vrste i koncentracije materija koje se upotrebljavaju ili nastaju tom djelatnosti, genetički modificiranih organizama ili mikroorganizama, meteoroloških uslova kao i vremena i mjesta nastanka štete.

Pretpostavka se odbacuje ukoliko odgovorno lice dokaže da nije prouzrokovalo štetu ili ukoliko dokaže da je vjerovatnije da je šteta prouzrokovana vršenjem neke druge djelatnosti.

Pravo na informisanje

Član 117.

Svako ko tvrdi da je pretrpio štetu nekom djelatnošću opasnom po životnu sredinu, može zahtijevati podatke o okolnostima radi dokazivanja da je ta djelatnost prouzrokovala štetu.

Pravno lice, protiv kojeg je podnesena tužba za naknadu štete, ima pravo na informacije od drugog pravnog lica.

Finansijske garancije

Član 118.

Pravno lice, koje obavlja djelatnost opasnu po životnu sredinu, dužno je putem osiguranja ili na drugi način obezbijediti sredstva za nadoknadu eventualne štete.

Šteta nanescna životnoj sredini

Član 119.

Ukoliko je opasna djelatnost prouzrokovala štetu životnoj sredini, pravno lice treba da nadoknadi troškove procjene štete i troškove mjera za vraćanje u prijašnje stanje.

Zahtjev za naknadu štete obuhvata i troškove mjera za sprečavanje ili ublažavanje štete nanescne životnoj sredini kao i visinu naknade za štetu licima i imovini koja su pogođena tim djelatnostima.

Naknada za izazvanu štetu

Član 120.

Ukoliko šteta nanescna životnoj sredini ne može da se sanira odgovarajućim mjerama tada je lice koje je prouzrokovalo štetu odgovorno za naknadu u visini vrijednosti uništenog dobra.

Visina naknade treba biti približna ekonomskoj i ekološkoj vrijednosti uništenog dobra iz životne sredine. Ukoliko se ta vrijednost ne može utvrditi uobičajenim postupcima, tada sud treba da odredi visinu štete.

Ukoliko je pravno lice prouzrokovalo štetu nenamjerno ili slučajno ili ukoliko bi ga isplata potpune štete dovela u oskudicu, sud može smanjiti iznos naknade na razuman nivo.

Republika Srpska je dužna da izvrši naknadu štete ukoliko nema drugih lica odgovornih za nastalu štetu.

Član 121.

Za sva pitanja o odgovornosti za štetu nastalu u životnoj sredini koja nisu propisana ovim zakonom, primjenjivaće se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

XVI – MEĐUENTITETSKA SARADNJA

1. MEĐUENTITETSKI ODNOSI

Međuentitetski sporazum

Član 122.

Republika Srpska uspostavlja sa Federacijom Bosne i Hercegovine odnose saradnje i koordinacije u okvirima zajedničkih ciljeva i interesa zaštite životne sredine osnivanjem međuentitetskog tijela za zaštitu životne sredine.

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine osniva se odlukama Vlade Republike Srpske i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine broji četiri člana iz Republike Srpske i četiri člana iz Federacije Bosne i Hercegovine. Sastaju se po potrebi, a najmanje šest puta godišnje. Odluku donose konsenzusom.

Član 123.

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine bavi se svim pitanjima iz oblasti životne sredine koja zahtijevaju usaglašen pristup entiteta, kao i drugim pitanjima koja su prenesena na Međuentitetsko tijelo za životnu sredinu od strane entiteta, ovim zakonom i drugim propisima, a naročito pitanja:

- međunarodnih sporazuma i programa iz oblasti životne sredine;
- saradnje sa međunarodnim organizacijama i drugim zemljama;
- koordinaciju implementacije i donošenja zakona i drugih propisa;
- koordinaciju monitoringa sprovođenja standarda i procedura za životnu sredinu;
- davanje preporuka za uspostavljanje usaglašenih standarda kvaliteta životne sredine na nivou entiteta;
- koordinaciju entitetskih akcionih planova i drugih programa i planova iz oblasti životne sredine;
- koordinaciju monitoringa i sistema za informisanje i
- prikupljanje i razmjenu informacija.

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine pruža stručnu pomoć nadležnim entitetskim ministarstvima.

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine je dužno osigurati da su interesi oba entiteta uzeti u obzir pri planiranju projekata, naročito kada su u pitanju različite vrste korišćenja životne sredine koje su u koliziji u područjima koja presijecaju međuentitetske linije razgraničenja.

Međuentitetski program zaštite životne sredine

Član 124.

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine donosi međuentitetski program zaštite životne sredine.

Međuentitetski program zaštite životne sredine obuhvata pitanja koja zahtijevaju usaglašen pristup entiteta, posvećujući posebnu pažnju saradnji na međunarodnom nivou i međunarodnim obavezama.

Međuentitetski program zaštite životne sredine izrađuje zajednička radna grupa, koja se formira od predstavnika entiteta, sa ravnomjernom zastupljenošću predstavnika oba entiteta.

Vlada Republike Srpske imenuje 15 predstavnika u radnu grupu.

Zajednička radna grupa formira se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Radna grupa dužna je pripremiti nacrt međuentitetskog programa zaštite životne sredine u roku od šest mjeseci od dana formiranja.

Nacrt međuentitetskog programa zaštite životne sredine dostavlja se Savjetodavnom vijeću i vladama entiteta radi davanja mišljenja u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Nakon obavljenih konsultacija, zajednička grupa izrađuje konačan nacrt međuentitetskog programa i dostavlja ga Međuentitetskom tijelu za životnu sredinu.

Međuentitetski program zaštite životne sredine objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Međunarodna saradnja

Član 125.

Entiteti, uz posredovanje Međuentitetskog tijela za životnu sredinu učestvuju u međunarodnoj saradnji u oblasti zaštite životne sredine.

XVII - KAZNENE ODREDBE

Član 126.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj svako pravno lice koje:

- prekrši uslove iz člana 78. stav 1.;
- izvodi ili rukovodi radom postrojenja ili obnove djelatnosti bez ekološke dozvole ili suprotno ekološkoj dozvoli;
- ne ispunjava uslove utvrđene ekološkom dozvolom, odnosno uslove propisane važećim propisima iz oblasti ekologije;
- ne podnosi nadležnom organu informacije i podatke propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu njega;
- ne izradi plan preventivnih mjera za sprečavanje nesreća većih razmjera i ne preduzme preventivne mjere;
- ne izradi unutrašnji plan intervencije i ne dostavi ga organu iz člana 93.stav1.

Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 KM za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se pravno lice.

XVIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 127.

Narodna skupština Republike Srpske donosi republički strateški plan za zaštitu životne sredine u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisi Vlade

Član 128.

Obavezuje se Vlada Republike Srpske da u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona donese podzakonske akte navedene u ovom zakonu.

Propisi inistra

Član 129.

Obavezuje se ministar nadležan za zaštitu životne sredine da u roku od jedne godine od dana donošenja ovog zakona donese podzakonske akte navedene u ovom zakonu.

Član 130.

Vlada Republike Srpske donijeće podzakonski propis iz člana 58. stav 1. ovog zakona u roku 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine.

Ministar nadležan za zaštitu životne sredine će donijeti troškovnik iz člana 69. kao i visinu troškova za naknade iz člana 81. stav 7. ovog zakona u roku 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine.

Član 131.

Osnivanjem Međuentitetskog tijela za zaštitu životne sredine prestaje sa radom Koordinacioni odbor za zaštitu životne sredine kao zajedničko tijelo Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 132.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na procjenu uticaja na životnu sredinu počinju se primjenjivati danom stupanja na snagu podzakonskog akta iz člana 58. stav 1. ovog zakona.

U započetim postupcima za izdavanje urbanističke saglasnosti, odobrenja za građenje ili druge odluke u skladu sa članom 56. stav 5. ovog zakona, u kojima do dana iz prethodnog stava nije doneseno rješenje, odnosno odluka, primjeniće se odredbe člana 56. ovog zakona i druge odredbe koje se odnose na procjenu uticaja na životnu sredinu.

Član 133.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na ekološku dozvolu počinju se primjenjivati danom stupanja na snagu podzakonskog akta iz člana 79. stav 1. ovog zakona.

U započetim postupcima za izdavanje odobrenja za građenje ili rad, odnosno upotrebu postrojenja po članu 79. stav 1. ovog zakona, u kojima do dana iz prethodnog stava nije doneseno odobrenje, primjenjuje se odredbe člana 79. ovog zakona i druge odredbe koje se odnose na ekološku dozvolu.

Član 134.

Ovaj zakon stupio je na snagu 01.septembra 2002.god. i 16. decembra 2005.god.